

**Formirani svi
nacionalni saveti
nacionalnih manjina**

**Manjinski mediji
su deo kulturnog
nasleđa**

51

Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

novembar - decembar 2018

Sukobljavanje različitih mišljenja

**Ivan Bošnjak:
Uključivanje pripadnika
manjina u srpsko
društvo i dalje u toku**

**„Složni mozaik Srbije“
– manjinska prava na
najvišem evropskom
nivou**

IZDVAJAMO

Formirani svi nacionalni saveti nacionalnih manjina

Svi nacionalni saveti nacionalnih manjina, ukupno 22, konstituisani su u zakonski predviđenom roku, a očekuje se da će do početka januara usvojiti Statute i izabrati predsednike i članove ostalih tela, kaže pomoćnica za ljudska i manjinska prava i slobode u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, Ivana Antić.

Sukobljavanje različitih mišljenja

Centar za istraživanja migracija i Forum za etničke odnose, uz podršku Fondacije za otvoreno društvo i Razvojnog fonda Ministarstva spoljnih poslova Republike Bugarske, organizovali su u sredu, 21. novembra, okrugli sto pod nazivom Pouke izbora za nacionalne savete nacionalnih manjina. Okrugli sto je bio dobra prilika da se sagledaju stanovišta iz više perspektiva – iz perspektive nacionalnih manjina, kao i državnih organa.

Svečano obeležena 50. godišnjica Prevodilačke službe u pokrajinskim organima

Svečanim skupom u Skupštini AP Vojvodine, 10. decembra, obeležen je veliki jubilej, 50 godina rada Prevodilačke službe u pokrajinskim organima uprave. Na skupu je predstavljena i publikacija „Pedeset godina od osnivanja Prevodilačke službe u AP Vojvodini“, koja je prevedena na šest službenih jezika i sadrži arhivske fotografije Službenih listova na manjinskim jezicima, istorijat Prevodilačke službe, kao i spisak svih koji su učestvovali u prevodilačkim poslovima u poslednjih pedeset godina.

Petnaesta izložba božićnjaka u Maloj Bosni

Po već poznatoj tradiciji, prva nedelja adventa bila je rezervisana za izložbu božićnjaka u Maloj Bosni, kad je UG „Bunjevačka vila“ iz Male Bosne organizovalo 15. izložbu ovog tipa. Sala Doma kulture u Maloj Bosni bila je ispunjena brojnim božićnim dekoracijama, ali je, ipak, centralno mesto pripalo božićnjacima koje su pripremili vredne dečije ruke.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanja nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 51

Godina promena – godina boljitka?

Šest meseci nakon usvajanja seta manjinskih zakona, mesec dana nakon održavanja izbora za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina i skoro dve nedelje pre završetka 2018. godine – pravo vreme za sumiranje utisaka, rezultata, kreiranje novih planova.

Političari ovu godinu ocenjuju kao godinu nacionalnih manjina i, u nekoj meri, možemo se složiti sa njima ako imamo u vidu da su zakoni koji se tiču manjinske politike u velikoj meri izmenjeni i dopunjeni, a formirani su i novi sazivi nacionalnih saveta. Međutim, pripadnici manjina ovu godinu ne doživljavaju kao „svolu godinu“, jer konkretni boljitet za sada nisu osetili. Jesen, odnosno početak nove školske godine, pojedini mlađi pripadnici manjina, koji nastavu pohađaju na maternjem jeziku, dočekali su sa nedovoljnim brojem udžbenika za osnovnu i srednju školu, te su morali da uče iz beležaka. Nešto stariji, odnosno punoletni građani, od predaje izbornih lista, pa do samog održavanja izbora, bili su izloženi konstantnoj izbornoj kampanji, otvorenoj ili prikrivenoj, koja se ovaj put premestila na razne događaje – izložbe, priredbe umetničkih društava, napravno renovirane vrtiće, seoske slave, pa čak i crkvena dešavanja. Još jednom se pokazalo da politika ne bira ni vreme, ni mesto. A u nekim slučajevima ni sredstvo. Pojedini pripadnici manjina bili su izloženi raznim vidovima manipulacije, pritiscima, čak zastrašivanju, ne bi li određene izborne liste ostvarile pobedu na izborima.

Prema izveštaju Republike izborne komisije, od 58 proglašenih izbornih lista, koje su učestvovale na neposrednim izborima, sedam je podneto od strane registrovanih političkih stranaka nacionalnih manjina, 27 je podneto od strane grupa birača, a 24 od strane udruženja čiji se ciljevi ostvaruju u oblasti zaštite prava nacionalne manjine. Iako je većina lista izašla na izbore kao grupa birača, odnosno udruženja, to ne znači da nisu imali podršku političkih stranaka. Naravno, podrška političkih stranaka na vlasti je bila isplativija, jer je bilo načina da se određenim kanalima dođe do finansija za predizbornu kampanju, što se, s druge strane, ni ne može označiti kao kršenje propisa, jer pored svih izmena i dopuna Zakona o nacionalnim savetima, finansiranje predizborne kampanje nije obuhvaćeno ovim zakonom.

O predizbornim kampanjama se malo govorilo. Javnost, odnosno predstavnici vlasti i izbornih lista bili su fokusirani na pitanje depolitizacije saveta, dok su „obični građani“ svojim izlaskom na izbore pokazali koliko su zaista zainteresovani: od 467.545 upisanih građana koliko ih je bilo na dan 1. novembra, na izbore je izašlo 208.570 građana, što nije ni 45% upisanih birača. Brojke možda sve govore.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Rezultati izbora za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina

Republička izborna komisija je na 98. sednici, održanoj 8. novembra 2018. godine, utvrdila izveštaje o ukupnim rezultatima izbora za članove nacionalnih saveta albanske, aškalijske, bošnjačke, bugarske, bunjevačke, vlaške, grčke, egipatske, mađarske, nemačke, poljske, romske, rusinske, slovenačke, slovačke i ukrajinske nacionalne manjine, održanih 4. novembra 2018. godine.

Za članove Nacionalnog saveta albanske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista ALTERNATIVA ZA PROMENE (AZP) – ŠĆIPRIM ARIFI ALTERNATIVA PËR NDRYSHIM (APN) – SHQIPRIM ARIFI, osvojila je 3.723 glasova ili 4 mandata,

2. Izborna lista DEMOKRATSKA PARTIJA – Dr sc NAGIP ARIFI PARTIA DEMOKRATIKE – Dr Sc. NAGIP ARIFI, osvojila je 2.358 glasova ili 2 mandata,

3. Izborna lista PARTIJA ZA DEMOKRATSKO DELOVANJE – ŠAIP KAMBERI PARTIA PËR VEPRIM DEMOKRATIK – SHAIP KAMBERI, osvojila je 4.719 glasova ili 6 mandata,

4. Izborna lista Sami Salihu – Pokret za Reforme / Sami Salihu – Lëvizja për Reforma, osvojila je 1.223 glasova ili 1 mandat,

5. Izborna lista DEMOKRATSKA PARTIJA ALBANACA – Dr sci. RAGMI MUSTAFA PARTIA DEMOKRATIKE SHQIPTARE – Dr. Sc. RAGMI MUSTAFA, osvojila je 1.725 glasova ili 2 mandata i

6. Izborna lista Udruženje „Albanski

forum za ekonomski razvoj u Srbiji“ – Muharem Saljihu Shoqata Forumi shqiptar për zhvillim ekonomik në Serbi – Muharem Saljihu, osvojila je 385 glasova ili 0 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta aškalijske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „ZA POBEDU“ – Erdelj Osman, osvojila je 575 glasova ili 7 mandata,

2. Izborna lista AŠKALIJE, ALI ZAJEDNO – ILJAZ RAMADANOVIĆ, osvojila je 303 glasa ili 4 mandata i

3. Izborna lista „BUDUĆNOST AŠKALIJA“, osvojila je 315 glasova ili 4 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta bošnjačke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista SAMOOPREDELjE-NjE – dr Sulejman Ugljanin / SAMOOPREDJELJENJE – dr. Sulejman Ugljanin, osvojila je 22.141 glasa ili

14 mandata,

2. Izborna lista MATICA BOŠNJAČKA – AKADEMIK MUAMER ZUKORLIĆ MUFTIJA MATICA BOŠNJAČKA – AKADEMIK MUAMER ZUKORLIĆ MUFTIJA, osvojila je 20.784 glasova ili 13 mandata,

3. Izborna lista „VAKAT JE – Prof. dr SAIT KAČAPOR“ / „VAKAT JE – Prof. dr. SAIT KAČAPOR“, osvojila je 12.017 glasova ili 8 mandata i

4. Izborna lista „STARI DEDO“ / „STARI DEDO“, osvojila je 325 glasova ili 0 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta bugarske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „DA VRATIMO DO-STOJANSTVO NARODU“ – STEFAN KOSTOV, osvojila je 1.303 glasa ili 2 mandata i

2. Izborna lista „To smo mi“ – Prirodni pokret – „Tova sme nie“ – prirodno dviženie – Vladimir Zaharijev – Vladimir Zaharijev, osvojila je 8.630 glasova ili 17 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta bujnevačke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista BUNjEVCI ZAJEDNO, osvojila je 1.355 glasova ili 13 mandata i

2. Izborna lista Udruženje građana „Bunjevačko kolo“ Sombor, osvojila je 632 glasa ili 6 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta vlaške nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista VLASI ZA SRBIJU, osvojila je 13.320 glasova ili 22 mandata i

2. Izborna lista Udruženje „Gergina“ Negotin-Primarijus dr Siniša Čelojević, osvojila je 701 glas ili 1 mandat.

Za članove Nacionalnog saveta grčke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista “GRCI ZAJEDNO – ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΑΖΙ” – Petar Rodifis-Nađ, osvojila je 309 glasova ili 15 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta egipatske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „ESNAF“ – Kujtim Demir, osvojila je 946 glasova ili 6 mandata,

2. Izborna lista „EGIPĆANI ZA MIR, STABILNOST I PROSPERITET U SRBIJI AGIM AJRA“, osvojila je 544 glasova ili 4 mandata i

3. Izborna lista TI BIRAŠ SVOJU BUDUĆNOST, osvojila je 684 glasova ili 5 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „Magyar Összefogás – Mađarska sloga“, osvojila je 39.166 glasova ili 30 mandata i

2. Izborna lista MAĐARSKI POKRET, Žoldoš Ferenc – MAGYAR MOZGALOM, Zsoldos Ferenc, osvojila je 7.516 glasova ili 5 mandata.

3. Izborna lista RESPEKT ZA ROME – VLADAN STANOJEVIĆ, osvojila je 1.091 glas ili 1 mandat,

4. Izborna lista SAVEZ DRUŠTAVA ROMA REPUBLIKE SRBIJE „SLOŽNO I ZAJEDNO ZA BOLJE SUTRA ROMA“, osvojila je 817 glasova ili 0 mandata i

5. Izborna lista Ujedinjena partija Roma – Jekutni Partija Romani, osvojila je 1.535 glasova ili 1 mandat.

Za članove Nacionalnog saveta nemacke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „Gerhard“ Podunavske Švabe – zajedno, Antun Bek, osvojila je 708 glasova ili 10 mandata,

2. Izborna lista NEMAČKA LISTA – DEUTSCHE LISTE, osvojila je 278 glasova ili 3 mandata i

3. Izborna lista PODUNAVSKE NEMICE I NEMCI, SVI ZAJEDNO – DONAU-SCHWÄBINNEN UND SCHWABEN, ALLE ZUSAMMEN!, osvojila je 211 glasova ili 2 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta rusinske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista Rusini zajedno / Rusnaci vedno, osvojila je 1.758 glasova ili 9 mandata,

2. Izborna lista Biti i ostati RUSIN – OLENA PAPUGA – Buc i ostac RUSNAK – OLENA PAPUĆA, osvojila je 579 glasova ili 3 mandata,

3. Izborna lista ”Za Rusine – Željko Kovač“ – „Za Rusnacoh – Željko Kovač“, osvojila je 573 glasova ili 3 mandata,

4. Izborna lista Rusinska budućnost / Ruska budučnost, osvojila je 360 glasova ili 1 mandat,

5. Izborna lista Lista slobodnih kandidata Ljistina šlebodnih kandidatoh, osvojila je 368 glasova ili 2 mandata,

6. Izborna lista I mi smo Rusinke / Rusini – I mi Ruskinji / Rusnaci, osvojila je 129 glasova ili 0 mandata i

7. Izborna lista MLADI IMAJU PREDNOST – MLADI MAIO PREDNOSC, osvojila je 199 glasova ili 1 mandat.

Za članove Nacionalnog saveta poljske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista SVIM SRCEM ZA POLJAKE, osvojila je 153 glasova ili 15 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „SVEEVROPSKI ROMSKI POKRET“, osvojila je 27.645 glasova ili 32 mandata,

2. Izborna lista ROMI ODLUČNO ZA SRBIJU, osvojila je 1.482 glasa ili 1 mandat,

Za članove Nacionalnog saveta slovačke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista SLOVACI NAPRED! – SLOVÁCI VPRED! – PAVEL SUROVI SLOVACI NAPRED! – SLOVÁCI VPRED! – PAVEL SUROVÝ, osvojila

je 2.608 glasova ili 8 mandata,

2. Izborna lista MATICA SLOVAČKA U SRBIJI – LjBUŠKA LAKATOŠ MATICA SLOVENSKÁ V SRBSKU – LIBUŠKA LAKATOŠOVÁ, osvojila je 4.480 glasova ili 14 mandata,

3. Izborna lista Hej, Slovaci! – Mihal Balaž, Hej, Slováci! – Michal Baláž, osvojila je 1.513 glasova ili 4 mandata i

4. Izborna lista Liga Slovaka Vojvodine Liga Slovákov Vojvodiny, osvojila je 1.089 glasova ili 3 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta slovenačke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista Slovenci zajedno – Slovenci skupaj, osvojila je 602 glasa ili 15 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta ukrajinske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista KOLOMEJKA – Nikola Ljahović, osvojila je 213 glasova ili 3 mandata,

2. Izborna lista „Tvoj narod, tvoj glas – Zajedno za Ukrajince – Miroslav

Hočak“, osvojila je 280 glasova ili 4 mandata,

3. Izborna lista GRUPA BIRAČA „SENjUK“ – IVAN KUZMA, osvojila je 358 glasova ili 5 mandata,

4. Izborna lista „SLAVKO BARANOVSKI“ – „DOBRA VOLjA“, osvojila je 133 glasova ili 2 mandata i

5. Izborna lista „KALINA“ – PETAR ZAKAMAROK, osvojila je 93 glasa ili 1 mandat.

Na sednici, održanoj 8. novembra, Komisija je donela rešenja o ponavljanju glasanja na biračkim mestima na kojima su poništeni izbori za članove Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine i Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine. Prema rešenjima za članove Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine glasanje je ponavljeno na biračkom mestu broj 1. u Beloj Crkvi, a za članove Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine na biračkom mestu broj 11. u gradu Vršcu. Glasanje je održano u sredu, 14.novembra 2018.godine.

Za članove Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista „Rumunska lista – Dr

Jon Omoran Lista Românească – Dr Ion Omoran“, osvojila je 5.310 glasova ili 13 mandata,

2. Izborna lista SNAGA RUMUNA – TIHAN MATASAREVIĆ PUTEREA ROMÂNIOR - TIHAN MATASAREVICI, osvojila je 439 glasova ili 1 mandat,

3. Izborna lista ČAST I DOSTOJanstvo! ZA RUMUNE – Daniel Petrović CINSTE ŠI DEMNITATE! PENTRU ROMÂNI – Daniel Petrovici, osvojila je 2.603 glasova ili 6 mandata i

4. Izborna lista Rumunsko bratstvo - Frația românească, osvojilaje 1.339 glasova ili 3 mandata.

Za članove Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine izborne liste su osvojile sledeći broj glasova, odnosno, mandata:

1. Izborna lista Češka budućnost - Davorin Škornjička, osvojila je 254 glasova ili 4 mandata,

2. Izborna lista “Zajednica Čeha u Srbiji” / “Česka komunita v Srbsku”, osvojila je 476 glasova ili 9 mandata i

3. Izborna lista Česi Vojvodine, Beograda i Šumadije - za Čehe cele Srbije / Češi z Vojvodiny, Bělehradu a Šumadije - pro Čechy celého Srbska, osvojila je 128 glasova ili 2 mandata.

Elektorske skupštine

Izvor: Beta/B92

Hrvatska, crnogorska, makedonska i ruska nacionalna manjina svoje predstavnike u nacionalnom savetu dobile su putem elektorskih skupština.

Izbor za članove crnogorskog i russkog nacionalnog saveta održan je u domu Narodne skupštine, dok su za hrvatski i makedonski nacionalni savet elektorske skupštine održane u zgradi Narodne skupštine

Republike Srbije. Za glasanje za crnogorski nacionalni savet štampano je 115 listića, za makedonski 79, ruski 103 i hrvatski 82.

Kao prvi završeni su izbori za Nacionalni savet hrvatske nacionalne manjine. Sa 77 glasova ZA od jednakog broja prisutnih elektora, lista okupljena u koaliciji HRVATI ZAJEDNO na čelu sa Jasnom Vojnić, apsolutni je pobednik izbora za Hrvatsko nacionalno vijeće.

Za članove Nacionalnog saveta crnogorske nacionalne manjine glasalo je 100 elektora. Na izbornoj skupštini je bila samo jedna lista čiji je nosilac bio Dragoljub Malović.

Na elektorskoj skupštini za Nacionalni savet makedonske nacionalne manjine prisutno je bilo 77 elektora, glasalo je 68 a jedinu listu, čiji je nosilac Borče Veličković, podržalo je 61 elektora.

Uključivanje pripadnika manjina u srpsko društvo i dalje u toku

Izbori za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina održani su pre nešto više od mesec dana. U proteklim danima održane su i poslednje konstitutivne sednice novih saziva saveta, na kojima su u većini izabrani novi predsednici saveta. Upravo oni će nakon izvesnog vremena sa pozicije koja im je poverena moći da ocene kako položaj pripadnika svoje manjine, tako i situaciju unutar svojih saveta, a kako Ivan Bošnjak, državni sekretar u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, ocenjuje celokupni izbori proces, možete pročitati u nastavku.

Kako biste ocenili izborni proces i rezultate izbora?

Izbori su održani, pre svega, u demokratskoj atmosferi, u malo previše politizovanim odnosima unutar nacionalnih zajednica, ali možemo da izrazimo zadovoljstvo, zato što su izlaznost građana i izborni rezultati pokazali da uključivanje u političke procese među pripadnicima nacionalnih manjina i dalje igra važnu ulogu. Možda ovi izbori za nacionalne savete po svom značaju prevazilaze politički odjek koji imaju, dok je, sa druge strane, proces sazrevanja, uključivanja pripadnika manjina u srpsko društvo i dalje u toku. Posle izbora dobili smo i nova liderstva u pojedinim nacionalnim savetima, dok su negde tradicionalno задржane vodeće pozicije dosadašnjih političkih elita. To govori da će Srbija u narednom periodu, sa 22 nacionalna saveta, krupnim koracima gaziti ka Evropskoj uniji.

Da li ovogodišnje izmene i dopune manjinskih zakona predviđaju mehanizme kojima se sprečava da nacionalni saveti izlaze iz svojih nadležnosti, kako se ne bi pretvorili u ispostave političkih partija?

Mi smo se potrudili da preteranu politizaciju, ali i regulisanje upravljanja novcem u nacionalnim savetima rešimo na ovaj način. Usaglašavanje sa postojećom

zakonskom regulativom u drugim zakonima i iz oblasti kulture, i informisanja, ali i iz oblasti upravljanja budžetskim novcem, govornim o pozitivnom budućem radu nacionalnih saveta. Sa druge strane, kako će najodgovorniji pripadnici nacionalnih zajednica u Srbiji ostvarivati i realizovati ovo što im je dozvoljeno u okviru zakona, ostaje da vidimo. Kada odgovorni ljudi budu preuzeli vodeće pozicije ostaje da nastavimo rad na aktivnom uključivanju pripadnika nacionalnih manjina sa jedne strane, a sa druge da radimo zajedno i na unapređenju zakonskog okvira, ali rekao bih i kulture ponašanja u okviru nacionalnih saveta.

Formirani svi nacionalni saveti nacionalnih manjina

Izvor: RTV

Svi nacionalni saveti nacionalnih manjina, ukupno 22, konstituisani su u zakonski predviđenom roku, a očekuje se da će do početka januara oni usvojiti Statute i izabrati predsednike i članove ostalih tela, kaže pomoćnica za ljudska i manjinska prava i slobode u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, Ivana Antić.

Ona je navela da je većina Nacionalnih saveta održala i prve redovne sednice na kojima su birali predsednike i usklađivali Statute sa odredbama novog Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

„Veliki broj Saveta je već izabrao predsednike, a to je prvi korak u postupku koji se sprovodi pred Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave koje ima zadatak da, pre nego što upiše predsednike

u registar Saveta, proveri da li su ti postupci u skladu sa zakonom”, rekla je Antić za Tanjug i podsetila da su nakon izbora formirana i dva nova Nacionalna saveta – ruske i poljske nacionalne manjine.

Pojasnila je da Nacionalni saveti ruske i poljske nacionalne manjine imaju rok od 10 dana od konstitutivne sednice da usklade Statute i 30 dana da izaberu predsednike, dok ostali Nacionalni saveti imaju rok od 20 dana za usklađivanje svojih Statuta i 30 dana da izaberu predsednike.

„Krajnji rok kada očekujemo da će svih 22 nacionalna saveta imati usvojene statute i izabrane organe je početak januara sledeće godine”, navela je Antić. Kako je rekla, u toku je upis nacionalnih saveta, odnosno promena podataka u Registru nacionalnih saveta.

Antić je ukazala na odredbe novog Zakona o nacionalnim savetima o nespojivosti funkcija predsednika nacionalnog saveta, kao i predsednika i članova Izvršnog odbora saveta sa političkim funkcijama.

Poštujući novu zakonsku odredbu, predsednik opštine Kučevac, Novica Janošević, podneo je ostavku na tu funkciju i preuzeo dužnost predsednika Nacionalnog saveta Vlaha, a isto je učinila narodna poslanica Libuška Lakatoš, članica Nacionalnog saveta slovačke nacionalne manjine.

Antić je, takođe, podsetila i na odredbu o ovlašćenjima Saveta i napomenula da članovima nije dozvoljeno da koriste Savet u političke svrhe, već za delovanje u oblasti kulture, obrazovanja, informisanja, službene upotrebe jezika i pisma.

ODRŽAN OKRUGLI STO „POUKE IZBORA ZA NACIONALNE SAVETE NACIONALNIH MANJINA“

Sukobljavanje različitih mišljenja

Centar za istraživanja migracija i Forum za etničke odnose, uz podršku Fondacije za otvoreno društvo i Razvojnog fonda Ministarstva spoljnih poslova Republike Bugarske, organizovali su u sredu, 21. novembra, okrugli sto pod nazivom „Pouke izbora za nacionalne savete nacionalnih manjina“. Okrugli sto je bio dobra prilika da se sagledaju stanovišta iz više perspektiva – iz perspektive nacionalnih manjina, stručne javnosti, kao i državnih organa. Na

skupu su govorili državni sekretar u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, Ivan Bošnjak, advokat i član ekspertskog tima Forum za etničke odnose, Eva Vukašinović, predsednik Upravnog odbora Forum za etničke odnose, Dušan Janjić, kao i predstavnici romske i hrvatske nacionalne manjine, Vitomir Mihajlović i Tomislav Žigmanov.

Prisutne je na početku pozdravila Biljana Jović, predsednica Upravnog odbora Centra za istraživanja

migracija, koja je podsetila da je godina koja je za nama bila od izuzetne važnosti za unapređenje celokupne manjinske politike. Kako je istakla, očekivalo se da će izborima u novim okolnostima biti dodatno unapređeni prava i položaj manjina, odnosno celokupna manjinska praksa u Republici Srbiji.

„Izborni proces u celini je, nažlost, bio obeležen brojnim primedbama nacionalnih manjina i civilnog sektora u vezi sa pokušajem manipulacije izbornim rezultati-

ma, pre svega snažnim pritiscima vladajućih političkih stranaka na izborne liste, upisom pripadnika većinske zajednice u poseban birački spisak pod maskom birača pojedinih manjinskih zajednica, čak i u sredinama u kojima nije bilo podataka da žive pripadnici manjina. Bili smo svedoci agresivne retorike od strane kandidata koji navodno imaju podršku vladajućih stranaka”, navela je Jović i dodala da su Centru, kao i drugim organizacijama iz civilnog sektora, dostavljeni izveštaji o brojnim nepravilnostima.

Prema njenim rečima sličnih pokušaja je bilo i u izbornim ciklusima 2010. i 2014. godine i oni su bili više izuzetak nego pravilo, dok su na najnovijim izborima pomenute nepravilnosti zabeležene u velikom broju manjinskih zajednica, kao i to da su zajednice koje biraju članove svojih saveta putem elektorskih skupština na neki način bile zaštićene od ovakve vrste manipulacije.

Državni sekretar Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Ivan Bošnjak, pak smatra da navedene primedbe može argumentovano da brani ili, kako je rekao, čak da pobije.

„Atmosfera koja se podigla na ovim izborima daleko je prevazišla negativan uticaj, a na drugoj strani politizacija je možda dolazila sa svih strana, i od onih koji su primedbe dostavljali, i od strane onih koji to nisu činili”, rekao je državni sekretar uz konstataciju da je u poređenju sa prethodnim izborima interesovanje javnosti bilo veće od interesovanja samih birača.

„Zakonodavni okvir u Srbiji je prepoznat kao jedan od najboljih. Kakve su nam prakse i kakva su nam postupanja po tim zakonima i koliko uzimamo u obzir ono što u zakonu piše stvar je naše poli-

tičke kulture i opštег sazrevanja ovog društva”, ocenio je Bošnjak. Naveo je, da će Srbija imati 22 nacionalna saveta i takvim odnosom prema manjinama retko ko može da se pohvali. Međutim, primedbe, prema njegovim rečima, ne bi trebalo da budu upućene samo Ministarstvu državne uprave i lo-

kalne samouprave, već bi njima trebalo da se pozabavi šira javnost, kao i konzularna predstavništva pojedinih zemalja.

Glasanje i „sa onog sveta“

Vitomir Mihajlović, dosadašnji predsednik Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, uka-

zao je na skupu na niz nepravilnosti, koje su se javljale tokom izbornog procesa. Kako je naveo, romska manjina, kao jedna od najugroženijih manjina u Srbiji, bila je izložena velikoj manipulaciji od strane pojedinaca. Od podele paketa, podele socijalne pomoći uoči izbora uz napomene da je pomoći obezbedio određeni kandidat, razvoženja glasača od strane predstavnika opštinskih odbora, sve do pretnji da će izgubiti socijalnu pomoći, odnosno radno mesto.

„Imali smo pet lista od kojih je prva lista bila podržana od strane vladajuće stranke, odnosno Srpske napredne stranke. Za jedan dan su skupili 2.000 potpisa podrške što im je omogućilo da prvi prijave listu, dok neki nisu mogli ni da prijave, odnosno da skupe potpisu, jer nisu mogli da dobiju termin kod javnog beležnika, koji je najpre pitao za koju listu se skupljaju potpisu. Vrh vladajuće stranke je naredio svim opštinskim odborima

da se pomogne da lista broj jedan dobije najviše glasova, čiji je nosilac poslaniča u vojvođanskom parlamentu”, rekao je Mihajlović.

Ukazao je i na nepravilnosti na dan izbora. Angažovana su opštinska vozila za razvoženje glasača, a uvidom u materijal uočili su da su u pojedinim mestima zabeleženi potpisi i glasovi osoba koje žive u inostranstvu

i koje tog dana nisu bile u svom mestu, kao i glasovi preminulih osoba.

„Na ove i druge nepravilosti smo ukazali Republičkoj izbornoj komisiji. Mislim da je, ne samo u romskoj zajednici, već i u svim zajednicama u kojima je većinska partija imala uticaj na izbore, izgubljena kulturna autonomija koju su manjine imale“, zaključio je Mihajlović.

Tomislav Žigmanov je ispred Hrvatskog nacionalnog vijeća ocenio da izbori nisu bili dovoljno vidljivi. Kako je rekao, raspisivanje izbora nije bilo objavljeno u medijima manjinskih zajednica.

„Službeni stav predstavnika Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave je bio taj da je objavljen na sajtu Ministarstva, u Politici i Dnevniku. Međutim, neposredni korisnici, a koji i imaju medije na svom jeziku, tu informaciju nisu dobili. Takođe, osim pojedinih problema, koji su se ticali nekoliko zajednica, ni u jednom mediju u Srbiji nije bilo reči o predizbornim aktivnostima. Manjinskom problemu se opet pristupalo stereotipno, odnosno senzacionalistički“, rekao je Žigmanov.

Da su nepravilnosti uočene i od strane lista koje su odnele pobedu na izborima, potvrdio je i Mirko Bajić, predsednik Saveza bačkih Bunjevac. „Kada smo u Republičkoj izbornoj komisiji pogledali materijal sa izbora uočili smo brojne nepravilnosti. Izneću samo jedan podatak. U biračkom spisku je izvršena prepravka, odnosno dopisano je rukom ime neregistrovanog birača, koji je glasao i potpisao se pored dopisanog imena, a birački

odbor je to ne samo uočio već i prepravio, kako se ne bi ponovili izbori na tom biračkom mestu. Dalje, šef izborne kampanje za listu broj dva je predsednik Skupštine Grada Sombora. On je vodio celokupnu izbornu kampanju, a pod pokroviteljstvom Skupštine grada održan je koncert i promocija ove liste“, rekao je Bajić i dodao da je pomenući šef izborne kampanje za listu broj dva upisan u birački spisak hrvatske manjine. „Mi smo osvojili dvotrećinsku većinu i konstituisaćemo nacionalni savet, ali

ukazujemo na to što se radi, kako se slično ne bi ponovilo“, istakao je Bajić.

Zakonska rešenja su dobra, ali njihova primena nije konzistentna

Eva Vukašinović je ocenila da su zakonska rešenja dobra, ali da su uočene nepravilnosti posledica neadekvatne primene, edukacije i nezainteresovanosti javnih servisa za izbore i manjinska pitanja uopšte i da prvo treba urediti celokupan sistem, da bi mogla da se uredi i ova oblast.

Predsednik Forum za etničke odnose Dušan Janjić složio se sa Evom Vukašinović da su zakonska rešenja dobra, jer su doneta u vreme liberalne vlasti koja je želela da integriše manjinske zajednice, što sada nije slučaj. Međutim, dodao je Janjić došli smo do toga da su Saveti postali paradržavni organi i zato se ne treba da se čudimo zbog političkog uticaja. Kako je zaključio, na državi je da doneše odluku i preseče da li želi da bude društvo koje integriše manjine, ili će se one „zatvarati kao izolovana ostrva“.

Manjinski mediji su deo kulturnog nasleđa

Izvor: Pokrajinska vlada

U periodu od 15. do 17. novembra u Novom Sadu održana je druga Evropska konferencija posvećena manjinskim i lokalnim medijima. Konferenciju je otvorio potpredsednik Pokrajinske vlade, Đorđe Miličević.

Ovogodišnja konferencija pod nazivom „Da li su manjinski mediji kulturno nasleđe“, razmatrala je poziciju manjinskih medija kao aktivnih članica razvoja evropskog društva, kroz nekoliko tema: kulturna prava, samoregulacija manjinskih medija i definisanje fenomena manjinskih medija kao kulturnog nasleđa.

Ističući značaj javnog informisanja u očuvanju jezika, kulture, tradicije nacionalnih manjina, potpredsednik Miličević je prilikom otvaranja konferencije naglasio da mediji koji svoje sadržaje kreiraju i prezentuju javnosti na jezicima nacionalnih manjina, mogu i moraju da se posmatraju i kao deo kulturnog nasleđa. On je naglasio da je Pokrajinska vlada odlučna da i dalje pruža punu podršku efikasnom funkcionisanju modela informisanja na manjinskim jezicima u AP Vojvodini.

Miličević je podsetio da Pokrajina podržava aktivnosti nacionalnih saveta manjina koji izdaju 22 lista na osam jezika i da je pokrenula i finansira izgradnju zgrade regionalnog javnog servisa – Radio-televizije Vojvodine, koja kreira i emituje sadržaje na čak 15 jezika.

„Kontinuirano se povećavaju i

sredstva iz pokrajinskog budžeta za projektno sufinansiranje stotinak štampanih, elektronskih i internet medija koji – u celini ili delimično kreiraju sadržaje na jezicima nacionalnih manjina“, naglasio je Miličević.

Pokrajinski sekretar za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim

zajednicama, Dragana Milošević, naglasila je da je multietničnost i multikulturalnost Vojvodine dragoceno nasleđe, koje se mora pažljivo čuvati i razvijati i, što je

još važnije, način života u svim njegovom segmentima, uključujući i informisanje.

„Upravo zbog toga postoji stabilan sistem materijalne podrške medijima na manjinskim jezicima“, kazala je Dragana Milošević i dodala

da će se u pokrajinskom budžetu za 2019. godinu subvencije manjinskim listovima povećati za pet odsto, što će svakako doprineti njihovom stabilnom i održivom funkcionisanju.

Direktor Heror Media Pont, Nataša Heror, rekla je da su ove godine u rad konferencije uključili i predstavnike lokalnih samouprava, jer je važno da znaju trendove u kojima se kreće produkcija manjinskih medija kako u Srbiji, tako i širom Evrope, odnosno, koje su potrebe medija za što bolje funkcionisanje.

Kako se navodi na portalu Heror Media Pont, učesnici konferencije su zaključili da manjinski mediji jesu kulturno nasleđe uz konstataciju da ni ovi mediji ne smeju da ostanu „konzervirani“, jer njihovo postojanje nije svrha sama po sebi, već je njihova svrha kao medija koji su deo celokupnog sistema javnog informisanja, pravovremeno, objektivno i nepristrasno informisanje.

Konferenciju su organizovali Heror Media Pont, Magyar Szó, Asocijacija medija, Centar za razvoj manjinskih i lokalnih medija, u saradnji sa MIDAS-om. Pokrovitelji su Ministarstvo kulture i informisanja, Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama, Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine-nacionalne zajednice, Uprava za kulturu Grada Novog Sada i Fondacija Novi Sad EPK 2021.

Oboležen Međunarodni dan tolerancije

Izvor: www.subotica.com

U Osnovnoj školi „Jovan Mikić“ u Subotici, 16. oktobra, održana je manifestacija posvećena Međunarodnom danu tolerancije, sa ciljem da se naglasi značaj poštovanja različitosti i negovanja jednakoštiti među učenicima. Tom prilikom, učenici su ugostili korisnike Dnevnog boravka za odrasla lica, Doma za decu ometenu u razvoju „Kolevka“, decu sa posebnim potrebama, osobe sa invaliditetom i učenike romske nacionalnosti iz OŠ „Matko Vuković“.

Tolerantni moramo biti svakog dana i poštovati različitosti, poruka je koju su učenici OŠ „Jovan Mikić“ poslali sugrađanima na Međunarodni dan

tolerancije. Nizom aktivnosti, po peti put zaredom, u školi je obeležen ovaj značajan datum.

Postavljeni su štandovi na kojima su se predstavile različite grupe, odnosno deca sa posebnim potrebama, deca iz romske zajednice, kao

i deca iz drugih zajednica. Cilj ovih aktivnosti bio je da učenike još jednom podsete na značaj tolerancije, a iz škole poručuju da deca o toleranciji uče svakodnevno.

Prema mišljenju članice Gradskog veća zadužene za oblast obrazovanja, Nataše Aleksić, deca kopiraju ponašanje odraslih zbog čega svi treba da se trudimo da budemo pravi uzori.

U Deklaraciji o principima tolerancije, koju su UN usvojile 1995. godine u Parizu, ističe se da je tolerancija prihvatanje činjenice da su ljudska bića, prirodno različita po izgledu, položaju, govoru, ponašanju i vrednostima, a da imaju pravo da žive i budu to što jesu.

Deli: Važna je zaštita prava nacionalnih manjina

Izvor: RTV Pannon

Zaštita prava nacionalnih manjina i očuvanje kulturne i jezičke raznolikosti treba da se nađu među osnovnim ciljevima u procesu pridruživanja – izjavio je Andor Deli, FIDES-ov poslanik u Evropskom parlamentu, nekadašnji pokrajinski sekretar za upravu, propise i nacionalne manjine – nacionalne zajednice AP Vojvodine. Deli je svoj stav izneo tokom rasprave o planu koji se odnosi na proces priključivanja EU u periodu od 2021-2027. godine.

U svom izlaganju skrenuo je pažnju da je greška što je Savet izostavio pitanje zaštite prava nacionalnih

manjina iz tematskog okvira, iako je pitanje zaštite prava nacionalnih manjina utvrđeno u osnovnim aktima. Sa inicijativom za izmenu, Andor Deli želi da ovo pitanje ponovo uvrsti u planska dokumenta. Prema

mišljenju izvestilaca, proces pridruživanja mogao bi biti zamrznut na neodređeno vreme ukoliko neka od zemalja kandidata ne odgovara demokratskim kriterijumima i ne poštuje vladavinu prava, odnosno ne poštuje osnovna prava. Andor Deli

je podsetio da su zemlje kandidati većinom još u procesu izgradnje demokratskih institucija i njihovog jačanja. Prema njegovim rečima, glavni cilj procesa pridruživanja upravo je u tome da potpomogne ove institucionalne reforme.

Srbija primer dobre prakse u regionu za praćenje UN preporuka

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Sva ugovorna tela Ujedinjenih nacija pozitivno su ocenila sistemski uređen način na koji Srbija prati primenu preporuka koje Ujedinjene nacije upućuju našoj državi, istakla je Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava i predsednica Saveta Vlade za praćenje UN preporuka, na regionalnoj konferenciji „Prakse u izveštavanju prema ugovornim telima Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava i praćenje primene preporuka“ koja je održana 19. novembra.

Vlada Srbije inicirala je dijalog sa zemljama iz regiona u cilju razmene dobrih praksi i budućim koracima u procesu primene dobijenih preporuka od ugovornih tela UN-a.

Konferenciji su, pored članova Saveta Vlade Srbije za praćenje UN preporuka, predstavnika parlamenta, nezavisnih tela, međunarodnih i organizacija civilnog društva učestvovali i predstavnici iz 4 zemlje regiona: Bosna i Hercegovina, Albanija, Crna Gora i Makedonija.

Imajući u vidu važnost sistemskog praćenja preporuka ugovornih tela Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava, kao i izazove sa kojima se države na ovom polju suočavaju, smatram da razmena dobrih iskustava i praksi može unaprediti ukupne prilike na polju ljudskih prava u svim zemljama koje su učestvovalе на овој конференцији, navela je Paunović.

Paunović je ukazala da je Srbija članica osam od devet međunarodnih ugovora o ljudskim pravima i da redovno podnosi izveštaje ugovornim telima UN-a. Do sada je naša država 16 puta predstavila izveštaje pred ugovornim telima za ljudska

prava i prošla tri ciklusa UPR-a. U cilju ispunjavanja preporuka za uspostavljanje efikasnog mehanizma za praćenje preporuka UN datih državama članicama u Drugom ciklusu Univerzalnog periodičnog pregleda, Vlada Srbije je 19. decembra 2014. godine obrazovala Savet za praćenje

primene preporuka mehanizama UN za ljudska prava.

Savet je umnogome olakšao izveštavanje ugovornim telima UN-a, kao i saradnju među relevantnim institucijama zaduženim za praćenje preporuka, tako i saradnju sa UN-om. U prethodnom periodu Savet je radio na podizanju kapaciteta članova Saveta, ali i uvođenju kontakt osoba kao dodatnog održivog mehanizma za postizanje kontinuiteta u praćenju i sprovođenju preporuka.

Savet je razvio Plan za praćenje preporuka UN. Po prvi put na jednom mestu imamo sveobuhvatan pregled svih preporuka koje UN daje Srbiji. Pored toga, Plan sadrži preduzete aktivnosti na ispunjavanju preporuka, nadležene institucije koje učestvuju u ispunjavanju preporuka, rok za realizaciju, indikator uspešnosti, primedbe organizacija civilnog društva koje

su mehanizmima Ujedinjenih nacija za ljudska prava dostavljale alternativne izveštaje (shadow reports) i drugih relevantnih aktera. Savet na ovaj način trenutno prati 388 preporuka ugovornih tela UN, uključujući i preporuke iz trećeg ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda.

Od samog osnivanja rad ovog Saveza je otvoren za dijalog sa organizacijama civilnog društva i zalaže se za izgradnju efikasnog modaliteta za njihovo uključivanje u sve aktivnosti koje sprovodi, istakla je Paunović.

U cilju efikasnijeg praćenja sprovođenja preporuka, uz podršku Misije OEBS-a u Srbiji i Tima za ljudska prava UN u Srbiji, kreirana je i Platforma organizacija za saradnju sa mehanizmima UN za ljudska prava koja broji 16 organizacija civilnog društva, navela je Paunović. Ova Platforma treba da doprine boljem sagledavanju i sprovođenju obaveza koje je Srbija preuzela ratifikacijom konvencija UN i da uvid u podatke na lokalnom nivou.

U narednom periodu predstoji zajednički rad na razvijanju odgovarajućih indikatora u oblasti ljudskih prava koji treba da omoguće da se postigne objektivna procena sopstvenog napretka postignutog u osiguravanju uživanja ljudskih prava, i njihovo povezivanje sa Ciljevima održivog razvoja, zaključila je Paunović.

Dvodnevna konferencija održana je 19. i 20. novembra u Beogradu u partnerstvu Vlade Republike Srbije, Tima za ljudska prava Ujedinjenih nacija u Srbiji i Misije OEBS u Srbiji.

„Složni mozaik Srbije“ – manjinska prava na najvišem evropskom nivou

Izvor: RTV

Foto: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Ministar odbrane Aleksandar Vulin prisustvovao je otvaranju Trećeg sajma posvećenog nacionalnim manjinama koje žive u Srbiji – „Složni mozaik Srbije“, u Hali 5 Beogradskog sajma, koji je održan 9. decembra. Otvaranju Sajma, koji organizuje Kancelarija za ljudska i manjinska prava Vlade Srbije, prisustvovali su i direktorka Kancelarije, Suzana Paunović, i potpredsednik Narodne skupštine Srbije, Vladimir Marinković.

Vulin je istakao lično zadovoljstvo, i zadovoljstvo svakog člana Vlade Srbije, što može da kaže da je država

Srbija razvila manjinska prava na najvišem evropskom nivou.

„Mnogo razvijeniji i bogatiji od nas, koji se hvale velikim dostignućima u oblasti manjinskih ili ljudskih prava, teško da bi zaista mogli da se mere sa Srbijom kada je reč o odnosu prema manjinskim zajednicama. U Vojsci Srbije, koja je deo Ministarstva odbrane, manjine učestvuju u odbrani svoje zemlje i to na prvom mestu kao dobri ljudi, rođoljubi, profesionalci, ljudi koji kada rade svoj posao čuvaju bezbednost svakog Srbina i Mađara i Hrvata i Bošnjaka. Kada rade u Vojsci Srbije čuvaju bezbednost svakog od nas. Sve verske slobode u Vojsci Srbije su

sigurne i garantovane, svako može da zadovoljava svoje verske potrebe u skladu sa svojim pravilima i običajima i beskrajno smo ponosni što je Vojska Srbije baš onakva kakva je i Srbija – multikonfesionalna, multinacionalna, Vojska Srbije koja predstavlja svoju Srbiju i svakog njenog građanina“, rekao je ministar odbrane.

Prema njegovim rečima, pisan je na to što Vlada Srbije vodi takvu politiku prema nacionalnim manjinama koje žive u Srbiji.

Direktorka Kancelarije Suzana Paunović naglasila je da je „Složni mozaik Srbije“ posvećen svima nama koji živimo u Srbiji.

„Pripadnici nacionalnih manjina, kojih u Srbiji ima 26, ovim sajmom obeležavaju Međunarodni dan ljudskih prava – 10. decembar. U Vladi Srbije smo veoma ponosni na ovu manifestaciju, jer pokazuje bogatstvo kulture i tradicije koje je Srbija uspela da sačuva, ali pokazuje i to da smo, uprkos burnim vremenima u kojima smo živeli i u kojima još uvek živimo, uspeli da sačuvarimo našu slogu i jedinstvo. U 2018. godini imali smo izbore za nacionalne savete nacionalnih manjina, imamo 22 nacionalna saveta, dva nova – poljski i ruski, a Vlada Srbije

će nastaviti finansiranje njihovog rada. U ovoj godini opredeljeno je 10 miliona dinara više za rad nacionalnih saveta, a istakla bih i da Vlada Autonomne pokrajine Vojvodine daje snažan doprinos razvoju kulturne baštine, ne-

govajući tradicija svih nacionalnih manjina koje žive na tom području“, rekla je direktorka Kancelarije.

Kako je istakla, Srbija je primer za mnoge zemlje članice Evropske unije, a i šire, kako i na koji način se standardi ljudskih prava u ovoj oblasti čuvaju, poštuju i kako zaista izgledaju u praksi.

„Nastavićemo to da radimo i u sledećoj godini, jer samo zajedničkim radom možemo sačuvati našu kul-

turnu baštinu i tradiciju i pokazati ono na šta Srbija treba da bude ponosna, a to je jedinstvo svih nas koji u ovoj zemlji živimo“, poručila je ona.

Na Sajmu, koji je organizovan povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, nacionalne manjine predstavile su svoju kulturnu baštinu, a organizovane su i panel diskusije o temama od značaja za nacionalne manjine koje žive u Srbiji.

Svečano obeležena 50. godišnjica Prevodilačke službe u pokrajinskim organima

Izvor: Skupština AP Vojvodine

Svečanim skupom u Skupštini AP Vojvodine 10. decembra obeležen je veliki jubilej, 50 godina rada Prevodilačke službe u pokrajinskim organima uprave.

Otvaramoći skup i čestitajući jubilej, predsednik Skupštine AP Vojvodine, Ištván Pastor, podsetio je da je, pre nepunih mesec dana, Evropski parlament doneo Rezolu-

slanici dobijaju materijal na svojim maternjim jezicima, kao i da te jezike koriste u radu skupštinskih odbora i drugih radnih tela.

„Želim da naglasim da je iz naše Prevodilačke službe proisteklo mnogo toga što prelazi okvire svakodnevnog prevodenja. Posebno bih istakao dostignuće Helene Međeši, koautorke rusinsko-srpskog rečnika kao i Janaša Orosa

ciju o minimalnim standardima za manjine Evropske unije, kojom se između ostalog, podstiču države članice da podrže upotrebu maternjih i manjinskih jezika, kao i da posebnim finansiranjem pomognu rad prevodilačkih službi.

„Mi smo sada u situaciji da ne moramo razmišljati o tome kako da ovu Rezoluciju pretvorimo u stvarnost. Osvrćući se na 50 godina rada naše Prevodilačke službe, smatram da smo daleko odmakli od te Rezolucije, u pozitivnom smislu“, rekao je Pastor.

Naglašavajući doprinos Skupštine AP Vojvodine, predsednik Pastor je kazao da je poslednjom izmenom Poslovnika o radu Skupštine APV stvorena mogućnost da po-

na stvaranju mađarsko-srpskog rečnika pravnih pojmoveva“, rekao je Pastor i dodao da gradnja

institucije i njeno očuvanje nije samo normativno utemeljenje institucije, nego je neophodno i osvežavati i obogaćivati kadrovski potencijal.

Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, Mihalj Njilaš, čestitao je Prevodilačkoj službi pedesetogodišnjicu rada ističući da će u budućem radu, kao što je to slučaj bio i do sada, imati veliku podršku resornog sekretarijata, kao i cele Pokrajinske vlade.

„Velika je važnost prevodilačkog rada, kao civilizacijske potrebe, da se na jednoj teritoriji komunicira na različitim jezicima koji odražavaju tradiciju i kulturu tog područja“, ocenio je Njilaš.

Njilaš je predstavio i publikaciju

„Pedeset godina od osnivanja Prevodilačke službe u AP Vojvodini“, koja je prevedena na šest službenih jezika i sadrži arhivske fotografije Službenih listova na manjinskim jezicima, istorijat Prevodilačke službe, kao i spisak svih koji su učestvovali u prevodilačkim poslovima u poslednjih pedeset godina.

Skupu je prisustvovao i zamenik Pokrajinskog ombudsmana i bivši direktor Prevodilačke službe Janaš Oros, kao i veliki broj zaposlenih i penzionera Prevodilačke službe.

Zbog tužbi radnika RTV Preševo tri godine nije privatizovana

Izvor: Komšijske novosti

Privatizacija Radio-televizije Preševo zbog tužbi koje su radnici ove medijske kuće podneli protiv Ministarstva privrede traje već tri godine, a sve dok sudski spor ne bude završen, ona će imati status javnog preduzeća. Naime, Skupština Opštine Preševo, koja je osnivač RTV Preševo, 2015. godine bila je protiv prodaje ovog medija, pa je donela odluku da se privatizacija sprovede podelom akcija zaposlenima bez naknade.

Međutim, pravo na besplatne akcije, prema rešenju Ministarstva privrede, jedino je imala novinarka RTV Preševo, Arđita Saćipi. Ministarstvo je donelo takvu odluku, jer su ostali radnici uzeli besplatne akcije državnih preduzeća i nisu imali pravo na akcije RTV Preševo.

Nezadovoljni ovim rešenjem, 14 od 26 radnika RTV Preševo 2016. godine tužilo je Ministarstvo pred Upravnim sudom u Nišu.

Kako je UNS-u rekao v.d. direktora ovog medija, Ramiz Memeti, sud je odlučio da „Ministarstvo privrede ponovo razmotri svoju odluku“.

„Ministarstvo je donelo isto rešenje. Zbog toga su se sada svi radnici dogovorili da ih opet tuže“, rekao je UNS-u Memeti.

RTV Preševo i dalje ima status javnog preduzeća.

Novinarka RTV Preševo, Arđita Saćipi, koja je prema rešenjima Ministarstva

trebalo da bude vlasnica ovog medija, kaže da zaposleni „već deset meseci nisu dobili plate i da rade besplatno“.

„Mi smo sada u vlasništvu lokalne samouprave. Međutim, mi ne dobijamo novac od njih, a treba da platimo takse

REM-u, SOKOJ-u...“, navodi Saćipi i dodaje da Opština Preševo diskriminiše ovaj medij. Ona kaže i da lokalna samouprava ove

godine nije raspisala konkurs za sufinansiranje medijskih projekata i da zbog toga oni ne mogu da dobiju novac.

Inače, Radio Preševo, čiji je izdavač Informativno javno preduzeće Preševo, 2017. godine dobio je novac na medijskom konkursu.

Privatizacija RTV OK tri godine u fioci Ministarstva privrede

Ni tri godine nakon što su stekli pravo na besplatne udele, četvoro zaposlenih Radio-televizije Opštine Kovačica (RTV OK) još uvek nisu postali vlasnici ove medijske kuće.

„I dalje funkcionišemo kao javno preduzeće. Mi smo kao čardak ni na nebū, ni na zemlji“, rekao je UNS-u glavni i odgovorni urednik RTV OK, Miroslav Hrćan, o statusu ove medijske kuće, koja još uvek nije dobila rešenje od Ministarstva privrede da se prenosom kapitala bez naknade na četiri zaposlena, privatizuje.

Iako je UNS još novembra 2016. godine od Ministarstva privrede dobio odgovor da je za ovu medijsku kuću pripremljeno Rešenje o prenosu kapitala bez naknade, ovaj postupak još uvek nije okončan.

„Naš slučaj je u fioci Ministarstva privrede. Nailazimo na zid, ne znamo šta se dešava“, rekao je UNS-u Hrćan. On

navodi da RTV OK ima „dobru saradnju sa Opština“, koja je inače njihov vlasnik, da se ova medijska kuća finansira preko medijskih konkursa i javnih nabavki, ali da je situacija „napeta“.

„Ove godine treba da se nešto desi, ili da nas prodaju, ili da akcije pređu na zaposlene“, rekao je UNS-u Hrćan. On kaže da RTV OK koja emituje programe na srpskom, slovačkom, mađarskom i rumunskom jeziku, „odlično funkcioniše sa 17 zaposlenih, ima kvalitetan program“.

UNS je Ministarstvu privrede postavio pitanja u vezi sa privatizacijom RTV OK, ali su rekli da će nam odgovoriti u produženom roku, odnosno „u roku ne dužem od 40 dana“.

Podsetimo, Agencija za privatizaciju prihvatile je dokumentaciju za privatizaciju ove medijske kuće tek nakon pet podnošenja. Zbog toga što su sumnjali da „direktorka ometa dodelu besplatnih akcija“,

radnici RTV OK 2016. godine zatražili su pomoć UNS-a, jer ih menadžment nije obaveštavao o toku procesa prenosa kapitala uz tvrdnju „da od akcija neće biti ništa“. S druge strane, direktorka RTV Kovačica, Olinka Glozik Jonaš, tada je rekla UNS-u da je svima u interesu da što pre dobiju odgovor od Ministarstva.

Inače, rok za privatizaciju medija je prema Zakonu o javnom i informisanju i medijima, istekao krajem oktobra 2015. godine. Prenosom kapitala bez naknade na zaposlene privatizованo je 15 medija, među kojima su RTV Vranje, ŠRIF Bor, TV Smederevo, Radio Bujanovac, Radio Subotica, Reč naroda... Za TV Ljig obustavljen je proces privatizacije, dok RTV OK i dalje čeka rešenje.

Podsetimo, Radio Kovačica osnovan je 1971. godine. Emitovao je program na slovačkom i srpskom do 1979. godine, kada počinje da ga emituje na još dva, mađarskom i rumunskom jeziku. U okviru radija krajem 2001. godine osnovana je televizija.

Ana Jaškova: Nedostatak mladih najveći problem redakcija RTV-a na manjinskim jezicima

Izvor: Komšijske novosti

Foto: Hlas ljudu

Zamenica glavnog i odgovornog urednika Drugog programa Radio-televizije Vojvodine, Ana Jaškova, govorila je za Komšijske novosti o problemima i izazovima sa kojima se susreću redakcije na manjinskim jezicima u Radio-televiziji Vojvodine, gledanosti ovih programa, autocenzuri, zakonodavnom okviru i slobodi medija koji izveštavaju na jezicima nacionalnih manjina.

Kakva je, po Vašem mišenju, uloga Javnog servisa u informisanju pripadnika nacionalnih manjina?

Značajna. Najčešće, kada se predstavljaju drugi program Televizije Vojvodina i treći program radija, ističe se premisa „informativni“. Ove redakcije, koje u svom sastavu imaju katastrofalno mali broj članova, dok je prosek godina itekako visok za zahteve savremene publike, pripremaju žanrovski raznoliki program. Sve što se zakonom od Javnog servisa очekuje od dečijih, preko obrazovnih, dokumentarnih, zabavno-popularnih, kulturnih emisija, sve se to „kuva“ u redakcijama na mađarskom, slovačkom, rusinskom, romskom, rumunskom jeziku. Svoje nedeljne magazine imaju Makedonci, Crnogorci, Ukrajinci, Nemci... I ovi sadržaji su im dostupni jedino u ponudi RTV Vojvodine. Republički javni servis, nažalost, zanemaruje ovu svoju važnu funkciju u informisanju pripadnika nacionalnih zajednica. Ova uloga proizilazi i iz Zakona i njenog zanemarivanje, nažalost, za sada nije imalo nikakvih zakonskih posledica. Mislim da pola sata nedeljnog kolaža ne može i ne sme da zadovolji programske interese pola miliona stanovnika Srbije.

S obzirom na to da jedino RTV u Srbiji ima toliku ponudu programa na manjinskim jezicima, koliki izazov i odgovornost to predstavlja za Vas i Vaše kolege u redakciji na manjinskim jezicima?

Velika odgovornost, ali još veći izazov, upravo zbog situacije koju sam spomenula u predhodnom odgovoru. Najveći problem sa kojim se da-

nas susrećemo jeste zabrana zapošljavanja novih kadrova, zbog još uvek aktuelne Vladine uredbe. Nikad nije bilo lako naći kvalitetan „manjinski“ kadar koji bi ispunjavao kriterijume rada na televiziji ili na radiju, zato što je osim novinarskog zanata, potrebno besprekorno savladati i književni jezik zajednice. Upravo iz tog razloga, mlađi ljudi koji se odluče pridružiti timu RTV-a su garancija da će ove redakcije i opstati. No, vrlo brzo gube strpljenje čekajući ugovor koji će im ponuditi sigurnost i mogućnost napredovanja i odlaze ili u inostranstvo ili u komercijalne medije.

Šta sve od programa na manjinskim

jezicima nudi RTV?

Podjednako na drugom programu televizije, kao i na drugoj i trećoj radijskoj mreži naše kolege u mađarskoj, slovačkoj, rusinskoj, romskoj, rumunskoj i hrvatskoj redakciji (TV) proizvode dnevno vesti od 10 minuta, i Dnevnik od 30 minuta na mađarskom jeziku. Osim toga, postoje kolažne emisije informativnog karaktera „Dobro veče Vojvodino“, ali i emisije za mlade, dečiji program, verski program, zabavno-umetnički, muzički, dokumentarni, emisije za poljoprivrednike i selo. Redakcije na ukrajinskom, makedonskom, bunjevačkom, hrvatskom, crnogorskom, nemačkom jeziku proizvode nedeljno kolažne emisije koje nude pregled dešavanja u njihovim sredinama, zemlji i svetu.

Kakva je gledanost programa na manjinskim jezicima? Šta je najgledanije?

Prema aktuelnim istraživanjima, koja su se sprovodila na zahtev RTV-a, a u svrhu programskog interesa manjinskih zajednica koje žive na teritoriji Vojvodine i centralne Srbije, rezultati su bili zadovoljavajući. Kod nekih manjinskih zajednica čak 80% ispitanika prati program na jezicima manjina. Najgledanije su dnevno informativne emisije, ali i emisije sa decenijskom tradicijom poput „Porodičnog magazina“ (zabavna emisija), emisija za poljoprivrednike i emisija iz kulture. Najviše je bilo zamerki zbog deficita kvalitetnog programa za decu i mlade.

Sa kojim se izazovima susrećete u planiranju programa i proizvodnji medijskih sadržaja na manjinskim jezicima?

Izazove delimo sa kolegama iz većinskih medija. Televizija i radio se više ne gledaju/slušaju linearно. Naši gledaoci i slušaoci stare, a sve je manje mlađe populacije koja prati naše programe. Stoga treba privući što više mlađih kadrova, bližih senzibilitetu i integriranim komunikacijama, koje se od medija danas zahtevaju. Moramo biti prisutniji na svim platformama koje se nude mlađoj populaciji, jedino tako će naš javni servis ponovo dopreti do mlađe publike. Ovo znači i savremeniju formu i postprodukciiju, aktivniju outdoor promociju, Brendiranje vojvođanskog servisa preko interkulturnih dijaloga, a ne malih jezičkih getoa.

Da li i u kojoj meri, prema Vašem mišljenju, postoje uticaji na uređivačku politiku kada je reč o proizvodnji programa na manjinskim jezicima?

Uređivačka politika pojedinih redakcija i dalje podleže širem kontekstu uređivačke politike kuće. Naravno da postoji određeni stepen autonomije, ali mislim da veće odstupanje nije poželjno. Trudimo se pak da u našim programima budu zastupljeni svi aspekti, bez cenzure. I dalje je naša vodilja lični i novinarski integritet, objektivnost i novinarski kodeks.

Da li je kod Vas u redakciji prisutna autocenzura? Ukoliko mislite da je ima, koje je Vaše mišljenje - zbog čega?

Da. Prosek manjinskih novinara u RTV je 55 godina. To naravno nije izgovor, ali je simptom. Novinari na zalasku svoje karijere, nažalost, nemaju motiva da se uhvate u koštac sa onim što objektivno novinarstvo zaista mora. Nažalost, ova apatija zna da se prenese i na mlađe kolege koji žalutaju u ove vode.

Koja su najčešći problemi sa kojima se suočavaju novinari u redakcijama na manjinskim jezicima, kada je reč o slobodi informisanja?

Mislim da je i dalje autocenzura na najveći neprijatelj. Podmlaćivanje novinarskog kadra, koji će da shvati izazove savremenog informacionog društva, svoja prava i pozicije u

njemu, može u velikoj meri pomoći. Nemojmo zaboraviti da je manjinski kontekst, kada govorimo o medijima, tek sekundaran. Opšta situacija u zemlji po pitanju slobode informisanja je loša u svim delovima javnog prostora.

Kako biste ocenili medijske slobode u medijima i redakcijama na jezicima nacionalnih manjina, a kako uopšte u medijima u Srbiji? Ima li razlike?

Mediji u Srbiji su uvek predstavljali jaku polugu vlasti. Ni ovaj put situacija nije drugačija. Ne treba odvajati manjinske od većinskih medija kada govorimo o slobodi, nezavisnosti, autocenzuri. Danas su nacionalni saveti, institucije koje je osnovala i koje finansira država, barem delimično produžena ruka aktuelne vlasti. Ono što manjinski mediji imaju kao dodatni balast jeste uticaj saveta na medije čiji su osnivači, ili čija su osnivačka prava prenesena na savete. Vidimo da su upravo ovi mediji najčešće glasnogovornici saveta osnivača ili tačnije aktuelne vlasti u Srbiji. Ono što vidim kao pomoć ovim medijima jesu samoregulacioni akti koji bi ih oslobodili ucenjivačkih uređivačkih politika i dozvolili da se o manjinskim pitanjima izveštava objektivno i otvoreno u kontekstu zajedničkog političkog prostora, interkulturnog dijaloga i antigetoizacije.

Kako ocenjujete ekonomski položaj manjinskih medija u Srbiji?

Nikada gori, ali to je sudska koju delimo sa svojim kolegama. Novinari u privatizovanim lokalnim medijima su ucenjeni političkim uticajem lokalne zajednice, koja je i dalje posredstvom loše realizovanih medijskih konkursa najveći finansijer ovih medija. Što se tiče javnih servisa, oni se i dalje vode kao „državne firme“ i podležu aktuelnim uredbama o smanjenju plata o nemogućnosti zaposlenja...

Kako ocenjujete medijsko zakonodavstvo kada je reč o radu medija i programa medija na jezicima nacionalnih manjina? Treba li i šta promeniti?

Činjenica je da smo privatizacijom

lokalnih medija izgubili popriličan broj medija koji emituju program na jezicima manjina. Ovi sadržaji nisu komercijalni i tako mahom nisu bili privatizovani. Oni koji su imali tu „sreću“ sada gube bitku na slobodnom tržištu. Konkursi koji raspisuju lokalne zajednice su netransparentni i podložni političkom i interesnom uticaju, tako da je osnovni cilj, primači se nezavisnom novinarstvu i izveštavanju na lokalan nivou, danas miljama udaljen. Postoji prostor za popravljanje medijskih zakona, pogotovo u domenu izveštavanja na jezicima nacionalnih zajednica, jer legislativa koja je neodrživa i često u koliziji sa ostalim zakonima će značiti spor i bolan kraj za manjinske medije, a ne jak argument u aktuelnim pregovorima sa Evropskom unijom.

Imaju li mediji na jezicima manjina publiku među pripadnicima drugih manjina?

Da, ali u vrlo malom broju. Mislim da je potreba za prevođenjem sadržaja, kako bismo došli do suštinskog dijaloga, neophodna. Kod nas postoje pionirski pokušaji, gde na drugom programu zajednički realizujemo višejezičke emisije. To je pre svega emisija za mlade „Puls mlađih“, gde u polučasovnom terminu na pet jezika saznajemo aktuelne i interesantne novosti iz sveta madih. Emisija se tituluje na srpski jezik. Takođe, tu su i emisije „Paleta“, u kojima se pravi izbor zanimljivih sadržaja pojedinih manjinskih redakcija koje se prevode na srpski jezik. Interesantno je da veliku gledanost imaju neke emisije na mađarskom jeziku i jezicima ostalih zajednica koje se prevode i repriziraju na prvom programu RTV-a.

IMA LI RTV SARADNUJU SA NEKIM MEDIJIMA NA JEZICIMA MANJINA?

Saradujemo sa lokalnim medijima, koji emituju svoj program i na jezicima nacionalnih zajednica. Takođe, postoje ugovori sa medijskim servisima matičnih zemalja nekih od zajednica, što olakšava razmenu programa i nadamo se u budućnosti razmenu kadrova sa ciljem profesionalnog unapređivanja i stalne edukacije.

U Somboru održana treća javna debata na temu Jezik i pismo na javnom medijskom servisu RTS i Programske sadržaje RTS-a

Izvor: www.025info.rs

USomboru je u organizaciji programskega saveta RTS 7. decembra održana treća javna debata, poslednja rasprava za ovu godinu, na temu „Jezik i pismo na javnom medijskom servisu RTS i programski sadržaji RTS.“

Rasprava je bila održana od 19. novembra do 7. decembra. Cilj ove rasprave je da, imajući na umu pre svega komunikacionu funkciju govora i pisma u našoj multikulturalnoj i višejezičnoj zajednici, afirmiše načela jezičke politike javnog medijskog servisa, da analizira domete njenog praktičnog ostvarivanja i ukaže na puteve i sredstva kojima se ona može očuvati i dodatno unaprediti.

U ime domaćina predstavnike Radio televizije Srbije, programskega saveta RTS, novinare i učesnike javne rasprave pozdravila je gradonačelnica grada Sombora, Dušanka Golubović, i izrazila zadovoljstvo što su predstavnici najznačajnije medijske kuće bili u Somboru, gradu koji ima preko 80.000 stanovnika i izlazi na dve državne granice, a ima i

preko 20 nacionalnih zajednica u svom sastavu i što se upravo u Somboru pričalo na temu jezika i pisma.

„Ovo je za nas posebna prilika i zadovoljstvo zato što na prvo mesto u fokus stavlja grad Sombor kao centar Zapadnobanjskog okruga. Do sada smo se osećali na neki način zanemareno, možda nedovoljno vidljivi. Nadamo se da će ova poseta RTS-a uticati i na veću vidljivost naših programa, naših manifestacija, turističke ponude, kulturno-istorijskog nasleđa, ali i brojnih primera dobre prakse koju grad Sombor može da pruži“, rekla je gradonačelnica Sombora.

Predsednik Programskega saveta RTS-s, Milivoje Pavlović, ističe da su i prethodne i ova rasprava pokazale da je RTS stanište dobrog govora i jezika.

„Obaveza svih zaposlenih na Javnom servisu, pre svega novinara, voditelja, spikera, lektora i ostalih je da neguju te vrednosti i neprestano pođiju lestvicu jezičke politike i kulture govora“, rekao je Milivoje Pavlović.

U uvodnom izlaganju Mirjana Blažić, pomoćnica glavnog i odgovornog urednika Prvog programa Radio Beograda i Jelena Dubajić Pantić, lektorka, upoznali su prisutne sa jezičkim standardima koji se neguju na radijskim i televizijskim programima.

Toni Bedalov, dopisnik RTS-a iz Subotice govorio je o izveštavanju o nacionalnim manjinama, kao i iskustvu dopisnika iz multinacionalne Subotice, a učesnici iz Sombora su raspravu iskoristili da skrenu pažnju Javnom servisu da Zapadnobanjski okrug sa skoro 200.000 građana zaslužuje svoje dopisništvo.

U raspravi su učestvovali građani, udruženja, organizacije i institucije, a nakon analize predloga i primedbi učesnika Programskega saveta će dostaviti generalnom direktoru i Upravnom odboru izveštaj i preporuke za unapređenje sadržaja RTS-a.

Promocija trojezičnog kataloga Muzeja „Ilijanum“ u Šidu

Izvor: Kcnonline

U prostorijama Muzeja naivne umetnosti „Ilijanum“ u Šidu u četvrtak, 15. novembra, je promovisan trojezični katalog štampan na rusinskom, hrvatskom i slovačkom jeziku. Projekat je podržao Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama.

Štampanje trojezičnog kataloga Muzeja naivne umetnosti „Ilijanum“ u Šidu

ukazala se kao potreba nakon brojnih poseta ovoj ustanovi gostiju kulturno-umetničkih društava aktivnih u šidskoj opštini.

Brošura u kojoj su sažete informacije o životu i delu Ilije Bašičevića Bosilja, naivnog slikara iz ovog grada, štampana je na rusinskom, hrvatskom i slovačkom jeziku. Ovim je, pored prezentacije Bosi-

ljevog stvaralaštva, nastavljena dobra saradnja između kulturnih ustanova: kulturno-umetničkih društava u Šidu i Muzeja naivne umetnosti „Ilijanum“.

Ragmi Mustafa predsednik Nacionalnog saveta Albanaca

Foto: Jug Press

Ragmi Mustafa, funkcioner Partije za demokratsko delovanje (PDD), izabran za novog predsednika Nacionalnog saveta Albanaca (NSA).

Konstitutivna sednica tog saveta je održana u Bujanovcu, gde je za zamenika predsednika izabran Enver Mehmeti, funkcioner Demokratske partije Albanaca (DPA) i verifikovani su mandati svih 15 članova NSA.

Sedam članova Saveta iz opozicije napustilo sednicu odmah po verifikaciji mandata, te nisu glasali o predsedniku i njegovom

zameniku.

Nacionalni savet Albanaca će u narednom mandatu voditi koalicija od šest članova Partije za demokratsko delovanje, čiji je predsednik Šaip Kamberi – predsednik Opštine Bujanovac, dva člana su iz Demokratske partije Albanaca, čiji je predsednik

Ragmi Mustafa u više ranijih manda bio predsednik Opštine Preševo, a igrom slučaja ima isto ime i prezime kao i novoizabrani predsednik Nacionalnog saveta Albanaca.

U opoziciji sa četiri člana ostaje Alternativa za promene (AP) čiji je predsednik Šćiprim Arifi, koji je sada i predsednik Opštine Preševo, zatim sa dva člana Demokratska partija (DP) čiji je lider Nagip Arifi u nekoliko prethodnih mandata bio i predsednik Opštine Bujanovac, i Pokret za reforme Demokratske partije Albanaca, čiji je lider Sami Salihu, predsednik Skupštine Opštine Preševo.

Albanci obeležili nacionalni praznik „Dan Zastave“

Albanski nacionalni savet je 28. novembra proslavio „Dan zastave“, praznik koji obeležavaju u Srbiji od 2001. godine u znak sećanja na Deklaraciju o nezavisnosti Albanije koja je usvojena 28. novembra 1912. godine na skupštini u Valoni.

Zastave Republike Albanije postavljene su na zgradama Skupština opština Bujanovac

i Preševo, kao i na zgradama gde se nalaze prostorije Nacionalnog saveta Albanaca za jug Srbije. Centralna svečanost održana je u Sali Doma kulture „Vuk Karadžić“ u Bujanovcu, gde je izveden kulturno-umetnički program.

U Srbiji još uvek zakonski nije regulisana upotreba nacionalnih simbola albanske zajednice, što je jedan od zahteva u „Planu

od sedam tačaka“ o integraciji Albanaca.

Ta obeležja, zastava i grb, moraju da imaju odstupanja u odnosu na državne simbole Albanije i Nacionalni savet treba da predloži obeležja albanske nacionalne manjine o kojima će se onda razmatrati i dogovarati, izjavio je Zoran Stanković, predsednik Koordinacionog tela Vlade Srbije za Bujanovac, Preševo i Medveđu.

Dragoljub Malović izabran za predsednika Nacionalnog saveta crnogorske nacionalne manjine

Izvor: TV Bečeј

Usubotu, 1. decembra, u Svečanoj sali Skupštine opštine Savski venac u Beogradu konstituisan je Nacionalni savjet crnogorske nacionalne manjine.

Za predsednika Savjeta, u narednom četvorogodišnjem periodu, izabran je Dragoljub Malović, za zamenika je izabran Ljubiša Simović, dok je za predsednika Izvršnog odbora imenovan Nikola Muhaninović.

Esad Džudžo novi predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća

Izvor: BNV

Prva sjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća održana je 23. novembra 2018. godine u 14 časova u Glavnom uredu Vijeća sa jedinom tačkom dnevnog reda, izbor predsjednika Vijeća.

Na Prvoj sjednici novog saziva Bošnjačkog nacionalnog vijeća na prijedlog 22 vijećnika za predsjednika je izabran Esad Džudžo, diplomirani sociolog iz Tutića.

Obilježen Dan Sandžaka

Oobilježavanje 20. novembra – Dana Sandžaka u Bošnjačkom nacionalnom vijeću počelo je Svečanom akademijom u Glavnem uredu Vijeća u Novom Pazaru. Akademija je otvorena kazivanjem himne ZAVNOSA.

Dan Sandžaka obilježava se 20. novembra, u znak sjećanja na osnivanje Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Sandžaka (ZAVNOS), u Pljevljima 1943. godine.

„Lijepim riječima i muzikom obilježavamo Dan Sandžaka – nacionalni blagdan Bošnjaka i svih Sandžaklija širom svijeta. Bošnjačko nacionalno vijeće i postoji da bi se svima nama porijeklom iz Sandžaka, Albancima, Bošnjacima, Crnogorcima i Srbima koji smo od iste vode i istih minerala od kojih je i ova zemlja sandžačka, omogućio povratak u svoj zavičaj“, istakao je predsjednik Vijeća, dr. Sulajman Ugljanin, u svom obraćanju.

Na svečanosti se obratio i predsjednik Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori, Mirsad Džudžević i čestitao svim građanima Sandžaka ovaj blagdan.

Obilježavanju Dana Sandžaka je prisustvovao gradonačelnik Novog Pazar, Nihat Biševac, delegacija Vijeća Kongresa bošnjačkih intelektualaca, potpredsjednici Vijeća, vijećnici, kao i mnoge zvanice iz kulturnog i umjetničkog života.

Promocija knjige „Grad u cvatu magnolije“

Bošnjačko nacionalno vijeće je u okviru obilježavanja Dana Sandžaka, priredilo promociju knjige „Grad u cvatu magnolije“, autora Mehmeda Pargana iz Bosne i Hercegovine.

Djelo su predstavili profesori, Dino Lotinac, Melida Rebronja i Hadžem Hajdarević koji su istakli autorovu težnju da kroz knjigu predstavi rađanje nade u teškom periodu koji je čekao sve Bošnjake nakon rata.

Autor, Mehmed Pargan je u svom obraćanju čestitao svim Sandžakli-

jama blagdan i iskazao zahvalnost Vijeću na ukazanom povjerenju.

„Zahvaljujem Bošnjačkom nacionalnom vijeću koje me je pozvalo

da baš danas, na Dan blagdana svih Sandžaklja bude promovirana moja knjiga, za mene je to velika čast i upravo taj gest pokazuje koliko smo

mi zaista jedan narod“.

Veče je, izvođenjem sevdalinki, ulepšao i ansambl „Derman“ iz Novog Pazara.

SAKS 2018

Sandžački književni susreti, SAKS 2018. su treća centralna kulturna manifestacija u nizu, koje je Bošnjačko nacionalno vijeće realizovalo u okviru obilježavanja 20. novembra – Dana Sandžaka.

Na ovogodišnjem SAKS-u predstavila su se istaknuta imena iz polja književnosti među kojima je bila

i Sara Džogović najmlađi pisac iz Sandžaka.

Sandžački književni susreti imaju, također, ulogu da podstaknu mlade pisce, upoznaju ih sa starijim kolegama iz Sandžaka i zemalja regionala i uvedu ih u svijet književnosti.

Ove godine, na Sandžačkim književnim susretima, predstavilo se 18 pisaca i književnika, sa prostora

Sandžaka, Srbije, Crne Gore, Kosova, Makedonije, Bosne i Hercegovine i Luksemburga kao i predstavnik mađarske nacionalne manjine iz Republike Srbije.

Prvi Sandžački književni susreti održani su u Novom Pazaru, 20. i 21. novembra 2006. godine, a ove godine su upriličeni 12. po redu Sandžački književni susreti, SAKS 2018.

Grčka zajednica

Petar Rodifcis-Nađ ponovo na čelu Nacionalnog saveta Grka

Izvor: Nacionalni savet grčke nacionalne manjine

Konstituisan je Nacionalni savet grčke nacionalne manjine (NSGNM) u novom sazivu.

Za predsednika NSGNM ponovo izabran Petar Rodifcis-Nađ iz Smedereva. Donesene su odluke o usvajanju novog Statuta, više poslovnika i pravilnika o radu izvršnog i stalnih odbora, kao i radnih tela NSGNM, a izabrani su i njihovi članovi. Za sedište NSGNM usvojena je odluka da sedište ostane u Novom Sadu.

Održana konstitutivna sednica Nacionalnog saveta bugarske nacionalne manjine

Izvor: RT Caribrod

U Bosilegradu je 28. novembra održana prva, konstitutivna sednica Nacionalnog saveta bugarske nacionalne manjine u Srbiji. Sednica je trajala veoma kratko, a na istoj nije izabran ni predsednik, ni organi saveta.

U telefonskom razgovoru po završetku sednice, dosadašnji predsednik Nacionalnog saveta, Vladimir Zahari-

jev, potvrđio je da će predsedavanje savetom biti organizovano rotaciono, kako je dogovoren pre izbora, ali da

još uvek nisu utvrđena imena. Savet ima rok od 20 dana da usvoji statut i pravilnik o radu, a nakon toga još 10 dana da izabere rukovodeće organe, kaže Zaharijev.

Da će predsedavanje savetom biti rotaciono, potvrđio je i Vladica Dimitrov, predsednik opštine Dimitrovgrad, istakavši da je deo dogovora i to da predsednici dve opštine ne budu birani na mesto predsednika saveta.

Ljiljana Stehlik nova predsednica Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine

Izvor: Nacionalni savet češke nacionalne manjine

Za predsednicu Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine na sednici održanoj 1. decembra u Beloj Crkvi, izabrana je Ljiljana Stehlik koja je na izborima za nacionalne savete bila nosilac liste Zajednica Čeha u Srbiji.

Na konstitutivnoj sednici potvrđeno je 15 mandata članovima češkog nacionalnog saveta. Nakon konstitutivne održana je i izborna sednica na kojoj su izabrani predsednik i potpredsednik Nacionalnog saveta, kao i predsednik i članovi Izvršnog odbora.

Za potpredsednika Saveta izabran je Štefan Klepaček, novi predsednik Iz-

vršnog odbora je Šiman Irović, dok su za članove izabrani Ivana Razumenić, Anton Stehlik, Ivana Ristić Hubert i Boženka Irović.

Novoizabrana predsednica Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine se u svom obraćanju zahvalila Savetu na podršci i obavezala da će se u svom radu zalagati za afirmaciju

čeških kulturnih vrednosti i podršku novim idejama te podsticanju permanentnog razvoja. Akcenat će staviti ne samo na očuvanje kulturnog nasleđa, već i na poboljšanje kvaliteta kulturnih i umetničkih programa i projekata, kroz povećanje umetničkih sadržaja u kulturnoj ponudi, te razvijanje i usavršavanje programa koji promovišu kulturni turizam.

Inovativnost sadržaja u oblasti kulture, obrazovanja i informisanja, kao i uključivanje mlađe češke populacije, jedan je od prioriteta. Programi u oblastima obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma biće koncipirani tako da objedinjuju potrebe Čeha na prostoru Srbije.

Suzana Kujundžić Ostojić na čelu Nacionalnog savita bunjevačke nacionalne manjine

Izvor: Bunjevački Media Centar

Ubunjevačkoj zajednici, u radu Nacionalnog savita bunjevačke nacionalne

manjine, biće ostvareno zajedišto dvi izborne liste koje su učestvovali na izborima. To je i definitivno potvrđeno na konstitutivnoj sidnici, potom i prvoj radnoj, održanim u prostorijama Bunjevačke matice u subotu, 1. decembra.

Jednoglasnom odlukom svi osamnaest prisutni članova novog saziva NSBM za pridsidnicu je ponovo izabrana dr Suzana Kujundžić Ostojić. Jedinstvo izmed dvi liste pokazano je i nastavkom odabira čel-

nika, zaminik pridsidnice biće prim. dr Vlado Babić, a podpridsidnici Nikola Babić, Veljko Vojnić i Dejan Parčetić.

Pridsidnik Izvršnog odbora u novom sazivu biće ponovo Mirko Bajić, dok će u IO NSBM biti još Sandra Iršević, Nikola Žuljević, Branko Pokornić i Tihomir Vrbanović.

Na početku drugog mandata dr Kujundžić Ostojić je istakla zadovoljstvo radom na konstitutivnoj i prvoj radnoj sidnici, zafalila se svima onima koji su glasali na izborima, ko i onima koji su joj ukazali povirenje, te je dodala:

– Razgovori, dogovori i usaglašavanja su osnova svega što se radi u Savitu. Ni u okviru jedne liste nema jednoumlja, različito vidimo određene stvari, al smo se uspili dogovorit oko svi sporni i nesporni pitanja. Bilo bi loše i kontraproduktivno da se nadglasavamo, a naredne četri godine „poklonimo“ sebi i našim raspravama. Nismo tu zbog tog. Sad su sve odluke donete jednoglasno, neće to biti tako uvik, biće i rasprave, a tako i triba, no, moramo zajednički raditi na stvarima koje nas očekuje – kaže nova-stara pridsidnica Savita.

Bunjevci obilžili nacionalni praznik – Dan Velike narodne skupštine Srba, Bunjevaca i ostali Slovena

Uprisustvu velikog broja gostiju i zvaničnika, kroz svečanu akademiju, bunjevačka zajednica u Srbiji obilžila je jedan od četiri nacionalna praznika – Dan Velike narodne skupštine Srba, Bunjevaca i ostali Slovena, u petak, 23. novembra, u Velikoj većnici Gradske kuće u Subotici.

Gradonačelnik Subotice Bogdan Laban je, obraćajući se prisutnima, podvukuo da je prije 100 godina, zafaljujući hrabrosti naši pridaka, rođena sloboda.

– Naš grad, naša Bačka i naša Vojvodina postali su sastavni deo Srbije, a Srbi, Bunjevci, Slovaci, Rusini, Rumuni i drugi narodi i nacije izborili su se za nezavisnost. Naša sloboda je rođena iz krvave borbe slavnih pre-

daka. Oni su, bez kalkulacija, doneli odluku da daju svoj glas prisajednjenu slobodarskoj Srbiji – poručio je, izmed ostalog, Laban i zaključio:

– Progres je moguć samo ako različitost vidimo kao prednost, a zajedništvo kao najvišu vrednost.

Pozdrave bivšeg pridsidnika Tomislava Nikolića prineo je Nedeljko Tenjović, v.d. direktora Kancelarije nacionalnog saveta za koordinaciju saradnje sa Rusijom i Kinom.

– Uloga Bunjevaca na Velikoj narodnoj skupštini je nemerljiva, a vaša zajednica mora da bude poštovana u našoj državi od strane svih generacija. Istorija to svedoči, a možemo i danas videti sa koliko ste patriotizma i ljubavi okrenuti ka Srbiji.

Aleksandar Petrović, zamenik gardočelnika Novog Sada istako je da je 25. novembar „dan zlatnim slovima ispisan u istoriji srpskog naroda“.

– Bunjevci su te, 1918. godine, zajedno sa većinskim narodom, kreiali jedan prelep istorijski period. To srpski narod neće nikada zaboraviti.

Nacionalni praznik Bunjevcima je, u ime Igara Mirovića, pridsidnika Vlade AP Vojvodine, čestito Zoran Milošević, pokrajinski sekretar za visoko obrazovanje i naučno-istraživačku dilatnost.

– Ono na šta posebno treba da bude ponosni jeste jedan konfesionani, kulurološki i svaki drugi sklad. To nije samo politička proklamacija, nego način života. To su, svojim odlukama, jasno podvukli poslanici Velike narodne skupštine.

Suzana Kujundžić Ostojić, pridsidnica Nacionalnog saveta Bunjevačke nacionalne manjine, podsitila je na „žilavost“ bunjevačkog naroda.

– Poruka sa ove akademije je da smo još uvik tu i to je ono najvažnije. Imali smo kontinuitet i porid svi oni stvari koje su se dešavale. Dijemo glavu

visoko, pogotovo danas, posle sto godina od tog velikog datuma. Vidimo da nismo pogrišili, da smo krenuli u pravcu koji ima smer i smisao. Pridstoji nam, kao i svim drugim manjinama, čuvanje identiteta, jezika, kulture, svega onoga što možmo čuvati, kroz Nacionalni savit, ali i kroz sve druge organizacije i udruženja, ali i kroz nas same, da budemo najbolji ambasadori.

Svečana akademija počela je intoniranjom himne Srbije „Bože pravde“ i svečane pisme Bunjevaca „Podvikuje bunjevačka vila“, u izvođenju Tamare Babić. Nela Ivić čitala je odlomak iz priče „Ni mrtva u tuđini“ Mare Đorđević Malagurski, a Tihomir Urbanović i Dušan Ivić su čitali govore Jaše Tomića i Blaška Rajića. Prikazan je dio dokumentarnog filma „Velikani srpske Vojvodine“ o Ivanu Antunoviću, dok su u programu učestvovali još Subotički tamburaški orkestar i KUDŽ „Bratstvo“.

Petnajsta izložba božićnjaka u Maloj Bosni

Po već poznatoj tradiciji, prva nedilja adventa bila je rezervisana za izložbu božićnjaka u Maloj Bosni. Tako je bilo i 2. decembra, kad je UG „Bunjevačka vila“ iz Male Bosne pripravilo petnajstu izložbu ovog tipa.

Sala Doma kulture u Maloj Bosni bila je ispunjena brojnim božićnim deko-

racijama, al je, ipak, centralno mesto pripalo božićnjacima koje su vridne ruke čeljadi pripravile za ovu izložbu.

Prisutne je, na svečanom otvaranju,

pozdravila Nela Ivić, pridsidnica UG „Bunjevačka vila“, o simboliki božićnjaka, adventskog vrimena i Božića divanju je velečasni Dragan Muharem, dok je izložbu svečano otvorio Nenad Ivanišević, direktor Gerontološkog

centra u Subotici.

Sve je bilo lipše nuz kulturno-umitnički program u izvođenju dice koja u škuli u Maloj Bosni uče bunjevački jezik sa elementima nacionalne kulture.

Jasna Vojnić nova predsednica Hrvatskog nacionalnog veća

Izvor: RTV

Foto: subotica.info

Jasna Vojnić izabrana je 4. decembra za novu predsednicu Hrvatskog nacionalnog veća (HNV), na sednici tog tela u Subotici.

Vest o izboru nove predsednice HNV prenela je i hrvatska agencija Hina, ističući da je Vojnićeva, inače psiholog iz Subotice, najavila da će „HNV ravnomerno razvijati institucije u svim sredinama u kojima živi hrvatska manjina“.

Ona je dodala da će HNV predstavljati sponu s katoličkom „crkvom, matičnom domovinom, većinskim

narodom i svim drugim nacionalnim manjinama u Srbiji“.

„Veće mora nastojati da stvori uslove da naše porodice imaju razloga da ostanu da žive ovde“, rekla je ona i dodala da će ulaganje u obrazovanje biti među njenim prioritetima, ali je napomenula da

ni područja kulture, informisanja i zvanične upotrebe jezika neće biti zanemarena.

Hrvati u Srbiji pozdravili EU rezoluciju o minimalnim standardima za manjine

Izvor: Slobodna Evropa

Hravatsko nacionalno vijeće (HNV) pozdravilo je Rezoluciju o minimalnim standardima za manjine Europske unije (EU), koju su 13. novembra usvojili zastupnici u Europskom parlamentu, jer drže kako će to „pridonijeti povećanju stupnja zaštite hrvatske manjine u Srbiji u sklopu njezinih prepristupnih pregovora sa EU“.

Europarlamentarci su usvojili zaključak, bez zakonske snage, kojim pozivaju Europsku komisiju da započne izradu plana za uspostavu zajedničkih minimalnih standarda za zaštitu manjina koji bi uvažavao najbolje prakse u državama članicama EU, a temeljio bi se na načelu supsidijarnosti i proporcionalnosti, odnosno posebnosti država, prenijeli su mediji, i dodali kako bi plan trebalo dovesti do zakonodavne direktive EU.

„Pozdravljamo inicijativu koju bi prije svega trebalo realizirati u zemljama zakašnjele tranzicije, kakva je Srbija, gdje se međunarodni sporazumi još nedovoljno poštuju i zbog čega hrvatska zajednica nije zadovoljna svojim položajem. Nadamo se da će Srbija kroz prepristupni proces morati mijenjati određena zakonska rješenja, tako i određene prakse, te da će biti u obavezi implementirati ono što je s Hrvatskom kao članicom EU potpisano“, naveo je međunarodni tajnik HNV-a, Darko Baštovanović, u izjavi hrvatskim medijima u Vojvodini.

Pojasnio je kako je riječ o Sporazu o međusobnoj zaštiti hrvatske i srpske manjine u Srbiji i Hrvatskoj, u dijelu koji se odnosi na osiguravanje zastupljenosti predstavnika hrvatske zajednice u parlamentima i državnim

tijelima Srbije.

„Stoga, mislim da je usvajanje Rezolucije o minimalnim standardima za manjine EU-a prvi mali, ali značajan korak na tome putu“, poručio je Baštovanović.

Različite države različito tretiraju manjinsko pitanje, doda je, „i dok je Rumunjska kompletну manjinsku tematiku riješila kroz Ustav, Srbija ima preko 50 zakona koji reguliraju manjinsko područje, i postoji jedna velika konfuzija u kojoj je čak i ljudima koji rade u tome sustavu teško se snaći, a kamoli prosječnom pripadniku manjinske zajednice“.

Rezoluciju je u Europskom parlamentu podržalo deset hrvatskih europarlamentaraca, a samo je jedan bio protiv, javila je FENA.

„Biti Jevrejin, to nije zločin”

Izvor: Jevrejska opština Beograd

U subotu, 10. novembra 2018. godine, u sali Jevrejske opštine Beograd, održana je komemoracija povodom osamdestogodišnjice strašnog pogroma koji se dogodio u noći između 9. i 10. novembra 1938. O posledicama tog strašnog pogroma govorio je eminentni član jevrejske zajednice, prof. dr Ruben Fuks, a događaj je bio propočaćen muzičkom numerom iz filma „Šindlerova lista“, u izvođenju profesorke violončela Sandre Belić,

zapravo o duhu vremena u kome se dogodila Kristalna noć, tačnije o svim društvenim kretanjima koja su prethodila ovom činu, koji se smatra uvertirom u Holokaust i koji je promenio sliku Evrope i Sveta.

Dao je osvrt na istoriju i budućnost Kristalne noći kroz priču o porodici istočnih Jevreja, Grinšpan, kako su ih zapadni Jevreji i Nemci nazivali, i na sudbonosni potez sedamnaestogodišnjeg Heršela, koji je iako u mladim

protiv Jevreja širom sveta, koji su se sporadično dešavali mnogo pre uvertire za Holokaust, tokom ranog 19. i početkom 20. veka o kojima je, od svog ranog detinjstva, slušao i učio kroz iskustvo svoje porodice i probleme kroz koje je ona prolazila zbog svog verskog porekla i kao kulturnog nasleđa.

Prof. dr Fuks citirajući istoričara i hroničara Teodora Momzema, govorio je o motivima, razlozima i povodima velikog pogroma Jevreja koji je usledio nakon dugih priprema i sporadičnih društvenih, kako geopolitičkih, unutar-socijalnih, klasnih, verskih i ostalih načina izopštavanja i izolacija Jevreja iz društvenog organizovanja, tako i činova gašenja jevrejskih života i pljačkanja i uništavanja jevrejske imovine i kulturne zaostavštine, u Rusiji i širom zemalja Evrope. Motive nalazi u nizu antisemitskih dešavanja 1938. godine kada se u Nemačkoj, ali i sporadično u evropskim zemljama, radi finansiranja instrumentalizujuće ideologije i njene partijske politike, povećava pritisak na jevrejsku imovinu i učešće u državnoj ekonomiji samostalnim poslovanjem Jevreja, što je zapravo bilo usmereno na oduzimanje imovine i preuzimanje poslova.

a uz pratnju klavira Ljiljane Vukelje.

Komemorativni sadržaj, sa velikom pažnjom, aplauzom tuge i poštovanja pozdravilo je 50 članova Jevrejske zajednice Beograda. Svojim prisustvom čast su odali i članovi Vlade Republike Srbije, pripadnici Ministarstva za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka pitanja, državni sekretar Nenad Nerić i zvaničnici Jevrejske zajednice Beograda.

Prof. dr Ruben Fuks, ne ponavljajući sve poznate činjenice o nizu događaja iz perioda Kristalne noći, govorio je

godinama, dobro razumeo društvena i politička kretanja tog vremena. U ime 12.000 proganjениh Jevreja, disident nemačke antisemitske politike tog vremena, Hajnrih (Heršel) Grinšpan, nakon otvaranja vatre na nemačkog diplomatu Ernesta Foma Rata u Parizu, uzvikivao je: „Biti Jevrejin to nije zločin. Ja nisam pas. Ja imam pravo da živim. Jevrejski narod ima pravo da postoji u ovoj zemlji. Zašto sam ja progoten kao zver svugde...“, privlačeći time pažnju sveta na događaje u Nemačkoj. Heršelovo interesovanje za javna dešavanja bila su odgovor na mnogobrojne napade

Kristalna noć promenila je prirodu nemačkog progona Jevreja od ekonomskog, političkog, društvenog, fizičkog, sa batinanjem, zatvaranjem, ubistvom... Kristalnom noći prestaju sami, goli pogromi i počinje Holokaust, planiranjem već unapred konačnog rešenja... – navodi Fuks.

Epilog konačnog rešenja, što se tiče jevrejskog sveta, došao je Holokaustom, već od 39. godine dvadesetog veka u Poljskoj, a kako su padale evropske zemlje jedna za drugom, tako se i sudbina mladog Heršela poklopila sa politikom konačnog rešenja.

Jene Hajnal ponovo na čelu Nacionalnog saveta Mađara

Izvor: RTV

U Subotici je 30. novembra održana konstitutivna sednica novog saziva Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine u Srbiji.

Verifikovani su mandati svih 35 članova Saveta, a za predsednika je izabran profesor mađarskog jezika, mr Jene Hajnal, dosadašnji predsednik Saveta i nosilac izborne liste „Mađarska sloga“.

Lista koju podržava Savez vojvođanskih Mađara osvojila je 30 mandata na izborima za nacionalne savete manjina održanim 4. novembra.

Svih trideset većnika sa liste „Mađarska sloga“ glasalo je za izbor Hajnala za predsednika Mađarskog nacionalnog saveta.

Livia Jo Horti pisala Ištvanu Pastoru – Pastor reagovao konferencijom za medije

Izvor: Pannon RTV

K opredsednica Mađarskog pokreta, Livia Jo Horti, uputila je otvorenno pismo predsedniku Saveza vojvođanskih Mađara, Ištvanu Pastoru.

U pismu je analizirala rezultate izbora za Mađarski nacionalni savet. Prema njenom mišljenju, radi se o najlošijem izbornom rezultatu u 25-godišnjoj istoriji SVM. U svom pismu Livia Jo Horti piše da smatra kako iseljavanje vojvođanskih Mađara raste zbog predsednika SVM, a prevazilaženje razlika u javnom životu vojvođanskih Mađara postaje gotovo nemoguće. U ime Mađarskog pokreta kopredsednica ohrabruje Ištvana Pastora da

svojom ostavkom što pre omogući početak dijaloga i hitnu normalizaciju odnosa.

Na konferenciji za medije održanoj u Subotici, 20. novembra, predsednik Saveza vojvođanskih Mađara reagovao je na pismo i optužbe kopredsednice Mađarskog pokreta.

Pastor je rekao da iza programa ekonomskog razvoja Vojvodine države Mađarske konsenzusom stoji ceo Parlament Mađarske, te je podsetio da se SVM 30 godina bori da vojvođanski Mađari imaju slobodu mobilnosti.

Analizirajući pitanje iseljavanja pozvao je kopredsednicu Mađar-

skog pokreta da ne zabada nož u srce onima koji su ostali ovde. Pastor je istakao da se uvek čeka na povratak onih koji su otišli, nakon što oni shvate da ovde deca, ipak, mogu da uče na svom maternjem mađarskom jeziku.

„Tokom izborne noći za MNS ponudio sam im ruku pomirenja, što su oni nakon 10 minuta odbili“, podsetio je Ištvan Pastor. Iz izbornih rezultata se jasno vidi da 84 posto vojvođanskih Mađara podržava politiku Saveza vojvođanskih Mađara, te je jednoznačno da Pastor neće podneti ostavku na funkciju predsednika stranke, već će ostati na njoj do skupštine koja se predviđa za maj 2019. godine.

Osnovna škola „Adi Endre“ u Tordi proslavila svoj dan

Osnovna škola „Adi Endre“ u Tordi 25 godina funkcioniše kao istureno odeljenje osnovne škole „Nikola Tesla“ iz Banatskog Karađorđeva. Dan škole održavaju 21. novembra na dan rođenja pesnika Endrea Adija, po kojem su dobili ime.

„Ove školske godine istureno odeljenje „Adi Endre“ u Tordi ima 111 đaka. Nastava se od prvog do osmog razreda odvija na mađarskom jeziku. U isto vreme od prvog do četvrtog razreda imamo i kombinovano odeljenje. Mi sada slavimo svoj najveći praznik, jer je naša škola dobila ime po Endreju Adiju i sutra je njegov dan rođenja. Zbog toga danas slavimo dan škole“, kaže Žužana Kovač, rukovodilac odseka osnovne škole „Adi Endre“ u Tordi.

Zahvaljujući podršci Vlade Mađarske obnovljeno je obdanište u Tordi, odnosno otvoreno je igralište koje je podignuto zahvaljujući programu razvoja obdaništa u karpatskom basenu.

„Uspeli smo da u proteklom periodu obnovimo i prostorije za dve grupe u kojima u prepodnevnim časovima mogu zajedno da se deca iz obdaništa i školarci. Sad smo otvorili i igralište, koje je u skladu sa pravilima EU i koje će, u narednom periodu, na radost dece, biti na raspolaganju. Od ključne je važnosti da deca u svakodnevnom životu, u obdaništu i u školi, stalno budu u pokretu“, rekla je Aniko Jeras, predsednica Izvršnog odbora Mađarskog nacionalnog saveta.

Za svako naselje jedno od najvažnijih institucija je škola. Mesna zajednica Torda nastojala je da u skladu sa mogućnostima pomogne i školi i obdaništu. „Za nas je važno da deca ovde mogu da uče, da idu u obdanište, da se ne odvajaju od roditelja u ranom uzrastu. Trenutno ima 111 učenika u školi, dok dvadesetak ide u obdanište. To znači da u selu još uvek ima dece, i da ima zašto i za koga graditi“, konstatovao je Janoš Dobai, predsednik Mesne zajednice Torda.

Dalibor Nakić novi predsednik Nacionalnog saveta Roma

Izvor: Romi info media

Profesor razredne nastave Dalibor Nakić (39) iz Kruševca novi je predsednik Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine.

Nakić je izabran na prvoj redovnoj sednici, nakon konstitutivne sednice Saveta koja je održana 26. novembra u Skupštini grada Pančeva. Sednici je prisustvовало 33 novoizabrana člana Saveta, 32 sa izborne liste „Sveevropski romski pokret“ i jedan član sa liste „Romi odlučno za Srbiju“.

Novoizabrani predsednik izabran je jednoglasno.

Takođe, jednoglasno su izabrani i Pava Čabrilovski iz Pančeva, za

predsednicu Izvršnog odbora, i Dejan Vlajković iz Aranđelovca, za generalnog sekretara Saveta. Izabrani su i zamenici predsednika Saveta i Izvršnog odbora,

kao i predsednici i članovi resornih odbora (obrazovanja, informisanja, kulture i službene upotrebe jezika i pisma).

Konstitutivnoj i redovnoj sednici Saveta nisu prisustvovali članovi Saveta – Vladan Stanojević, sa izborne liste „Respekt za Rome“, i Miloš Mihajlović, sa Izborne liste

„Ujedinjena partija Roma – Jekutni Partija Romani“, jer kako je objavljeno na društvenim mrežama „prisustvo na sednicama im nije dozvoljeno“.

Uručene stipendije studentima romske nacionalne manjine sa VPŠSS u Vršcu

Izvor: Pokrajinska vlada

Predsednik Pokrajinske vlade, Igor Mirović, uručio je 13. novembra ugovore o stipendiranju studenata romske nacionalne manjine za školsku 2018/2019. godinu, u okviru studijskog programa za obrazovanje vaspitača na romskom jeziku, sa Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“ u Vršcu.

„Očekujemo da svi vi po završetku studija postanete nosioci obrazova-

nja i širenja znanja u svojoj romskoj zajednici, koja je decenijama, bez institucionalne podrške, bila prepuštena sama sebi, što danas nije slučaj“, rekao je predsednik Mirović.

On je istakao da obrazovanje mora biti dostupno svim pripadnicima romske nacionalne manjine, koji, kako je rekao, zaslužuju bolje društvene, ekonomski i socijalne prilike.

„Ključ za budućnost Roma jeste

obrazovanje i ravnopravnost i Pokrajinska vlada će i u budućnosti biti posvećena unapređenju položaja romske nacionalne manjine“, dodao je predsednik Mirović.

Direktor Kancelarije za inkviziciju Roma AP Vojvodine, Miloš Nikolić, izjavio je da se značaj ovog programa ogleda kroz institucionalno očuvanje kulturnog identiteta pripadnika romske nacionalne manjine, a samim tim se, kako je istakao,

stvara romska intelektualna elita koja treba da se uključi u proces unapređenja položaja Roma.

„Obrazovanje je jedini način da izđemo iz začaranog kruga siromaštva“, rekla je stipendistkinja Željana

Novakov, zahvalivši se Pokrajinskoj vladu i Kancelariji za inkluziju Roma AP Vojvodine.

EU planira više novca za integraciju Romkinja

Izvor: Delegacija EU u Republici Srbiji

Romkinje predstavljaju jednu od najosetljivijih grupa u društvu. Mnogo podataka ukazuje na njihov neravnopravan položaj u društvu, a EU planira da uloži više sredstava u njihovu integraciju, ocenjeno je na početku dvodnevne regionalne konferencije posvećene osnaživanju Romkinja.

Zamenica šefa Delegacije Evropske unije u Srbiji, Mateja Norčić Štamcar, navela je da je EU do sada namenila pet miliona evra za regionalnu saradnju za osnaživanje Roma, kao i da je samo Srbiji namenila 11,4 miliona i da u budućnosti namerava da pomogne sa još 20 miliona evra.

„Romkinje su na neki način dvostruko diskriminisane – kao žene i kao pripadnike romske populacije. EU pomaže da se romska deca upišu u matične knjige. Imamo 20 mobilnih timova koji uče Rome o osnovnim pravima, pomažemo grantovima romsko civilno društvo“, rekla je Norčić Štamcar.

Ona je dodala da EU takođe rešava stambena pitanja u 11 romskih zajednica i da su u poslednje dve godine dodelili 1.000 stipendija za završavne srednjoškolskog obrazovanja.

Potpredsednica Vlade Srbije i ministarka gradjevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Zorana Mihajlović, rekla je da EU i Evropska komisija značajno pomažu integraciju romske etničke manjine, ali i da Srbija odvaja sopstvena sredstva u istu svrhu. Ona je navela da je Vlada Srbije ponosna što ima uređene strateške dokumen-

„Ideja je bila sledeća – uraditi nešto da se poboljša položaj romske zajednice u regionu, podržati vlade i njihove nacionalne programe za integraciju Roma, kako bi uradile više nego što su same zamislile za poboljšanje položaja Roma. To ne znači raditi nešto posebno za njih, već samo znači da gledate društvo kao celinu, da vidite koliko je

velika potreba da ti ljudi u pravom smislu postanu deo te zajednice“, rekao je Svilanović. On je naveo da postoje velike razlike između romske i drugih zajednica u regionu, da veliki broj Roma nije završio osnovnu školu i da jedan odsto njih koji upišu fakultet, zapravo ga i završe. „Devet od deset

te, akcioni plan, sredstva u budžetu namenjena za tu svrhu, ali i da imaju pristup IPA projektima u vrednosti od oko 9,2 miliona evra i da će „u budućnosti pregovarati o tome kako najbolje utrošiti sredstva“.

Generalni sekretar Saveta za regionalnu saradnju, Goran Svilanović, kazao je da su institucije EU zajedno sa tim Savetom osmisliće projekat i podržavaju ga tri godine, a da će biti podržani i u naredne tri godine, sa još više sredstava.

Romkinja nema posao. Glavna stvar je podržati ih da dobiju posao. Kada žena ima posao, dinamika u porodici je drugačja, odnos prema društvu je potpuno drugačiji, zato što se onda oseća kao neko ko može nešto da promeni“, dodao je Svilanović.

Regionalnu konferenciju „Ekonomski (ne)zavisnost romskih žena: izazovi i rani uzroci“ zajednički su organizovali Akcioni tim za integraciju Roma 2020 Saveta za regionalnu saradnju i organizacija Balkan International.

Festival rumunske muzike i folklora u Lokvama

Izvor: www.alibunar.org.rs

Urenoviranim Domu kulture u Lokvama u nedelju 18. novembra 2018. godine održan je Festival rumunske muzike i folklora pod nazivom „Spice de aur“.

Manifestacija je održana prvi put sa tendencijom da postane tradicionalna. Naziv festivala u prevodu znači zlatni klas, što predstavlja simboliku kako ovog podneblja ravničarskih žitnih polja, tako i žitarice koja će semenom nastaviti vrstu, te bi ovaj događaj trebalo da bude klica tradicionalnog festivala rumunske kulture u Lokvama koji će nastaviti da živi uz neke buduće generacije.

Program je obuhvatio ukupno 11 učesnika, vokalnih i instrumentalnih solista i folklornih igračkih grupa iz Lokava i okolnih mesta, kao i goste iz Điroka, mesta iz okoline Temišvara u Rumuniji. U programu, ali i u organizaciji događaja učestvovali su mladi iz Udruženja mladih Lokve, koji se na vreme uče organizaciji, kako bi kasnije u budućnosti preuzeли kormilo festivala.

Velike zasluge za umetnički deo događaja pripadaju Petru Popu, muzičkom producentu Radio-te-

levizije Vojvodine porekлом iz Lokava, koji živi i radi u Novom Sadu, a koji je bio dirigent orkestra i rukovodilac umetničkog programa.

Kako ističe predsednik Organizacionog odbora ovog festivala, Dorel Čebzan, velika pomoć pri adaptiranju Doma kulture, kao i realizaciji samog festivala, došla je od Opštine Alibunar. Prema njegovim rečima, u ovaj Dom Kulture nije ulagano više od pedeset godina, te je ovo zaista novitet. Uz nekoliko radnih akcija

u proteklom periodu, kao i dvesta stolica koje je obezbedila opština Alibunar, ova ustanova kulture ponovo je postala mesto gde je kultura dobrodošla.

Zasluge za pomoć pri realizaciji

ove kulturno-umetničke manifestacije pripale su, osim organizatorima i učesnicima, Opštini Alibunar, Mesnoj zajednici Lokve, crkvi, Nacionalnom savetu Rumuna, svim poslovnim firmama iz Lokava, kao i meštanima koji rade u inostranstvu. Radio-te-

vizija Vojvodine pružila je medijsku podršku celom događaju.

U prepunoj sali između ostalih, programu su prisustvovali pred-

stavnici lokalne samouprave i mesta, kao i mnogi drugi, a počasni gost festivala bio je generalni konzul Rumunije u Vršcu, Georgije Dinu.

Prvi po redu, festival „Spice de aur“ je uspešno održan, a plan je da se sledećih godina organizuje u avgustu, za vreme

seoske slave, kada svi meštani koji žive, rade ili studiraju u inostranstvu, dolaze u Lokve, kako bi se svima omogućilo da uživaju u rumunskim narodnim pesmama i igrama i kako bi sam festival dobio veći domet i pun efekat.

Na čelu Nacionalnog saveta Rusina Boris Sakač

Foto: Ruske slovo

Domu kulture u Ruskom Krsturu 28. novembra održana je konstitutivna sednica novog saziva Nacionalnog saveta Rusina.

U novom sazivu našlo se 19 članova koji su na neposrednim izborima, održanim 4. novembra, birani na šest lista, a za predsednika Saveta izabran je Borislav Sakač. Za Sakača je glasalo 15 članova, dok je 4 članova bilo protiv.

Premijerka održala Skajp čas đacima iz Ruskog Krstura

Izvor: RTV

Predsednica Vlade Republike Srbije, Ana Brnabić, održala je Skajp čas sa učenicima četvrtog razreda gimnazije i turističkih smerova škole „Petro Kuzmjak“, iz Ruskog Krstura, opština Kula.

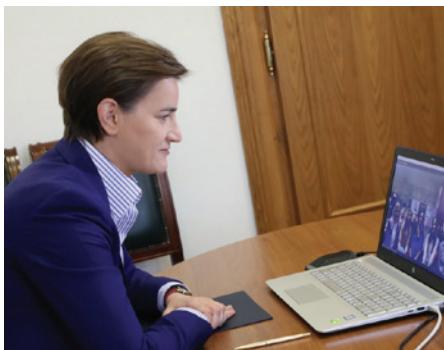
Inicijativu i ideju za organizovanje ovakve vrste časa, predložila je profesorka te škole, Natalija Budinski, tokom jednog od redovnih sastanaka predsednice Vlade sa nastavnicima osnovnih i srednjih škola iz Srbije. Predsednica Vlade, Ana Brnabić, zajedno sa ministrom prosvete, nauke i tehnoškog razvoja, Mladenom Šarčevićem, redovno se sastaje sa istaknutim nastavnicima i razgovara o nastavku reforme obrazovanja i unapređenju rada školskih ustanova.

Cilj časa bio je da se, kroz razgovor sa predsednicom Vlade, učenici informišu o njenom radu na mestu premijera. Učenici su se interesovali koja su zaduženja premijerke i njenog kabineta, na koji način se donose odluke u Vladi, na koji način građani mogu da prate rad Vlade, kao i o aktivnostima koje Vlada organizuje, a u koje bi se mogli uključiti i učenici.

Predsednica Vlade rekla je u obraćanju učenicima da su obrazovanje i digita-

lizacija ključni prioriteti Vlade Srbije i da su oni osnova za dalji napredak društva.

„Ulaganje u obrazovanje i podrška nastavnom kadru i učenicima, od velikog je značaja za razvoj naše zemlje“, poručila je premijerka Brnabić i istakla

da je obrazovanje ključno kako bismo išli u susret promenama koje donosi četvrta industrijska revolucija.

Premijerka se interesovala za izbor budućeg zanimanja učenika ove škole, kao i o tome u kom bi sektoru radili.

Na kraju razgovora, učenici su premijerki postavljali i manje formalna pitanja, o tome kako provodi svoje slobodno vreme, da li ima neki hobi i koju muziku voli da sluša.

Prilikom uključenja, profesorka ma-

tematike, Natalija Budinski, ukratko je predstavila grupu učenika koji su bili na času, kao i projekte koji se organizuju u školi. Ova škola ulaže izuzetne napore da prati savremene trendove u obrazovanju. Postoji veliki broj sekcija i slobodnih aktivnosti uz standardne nastavne sadržaje, kao što su STEM klub za ljubitelje prirodnih nauka i matematike, sekacija robotike i novinarska sekacija koja uređuje školski časopis „Time out“ i Sajam nauke.

Profesorka Budinski je prošle godine, u okviru Majkrosoft zajednice inovativnih nastavnika, postavila virtualnu skajp lekciju o školi „Petro Kuzmjak“ pod nazivom „Upoznajte jedinstvenu školu na svetu“ i privukla veliki broj nastavnika i učenika širom sveta.

Učenici su Skajp aplikaciju iskoristili kao dobro nastavno sredstvo. Na ovakav način oni mogu brzo i efikasno da se povežu sa drugim učenicima i nastavnicima sa raznih kontinenata, kao i sa muzejima ili laboratorijama, i na taj način dobijaju informacije značajne za njihovo obrazovanje. Osim usvajanja znanja, učenici na ovaj način razvijaju i komunikacijske veštine, digitalne kompetencije, a podržan je i timski rad.

Ljibuška Lakatoš nova predsednica Nacionalnog saveta Slovaka

Izvor: Hlas ljudu

Na sednici održanoj 4. decembra u Staroj Pazovi u prisustvu svih 29 članova novog saziva Nacionalnog saveta slovačke nacionalne manjine, za predsednicu je izabrana Ljibuška Lakatoš, koja je na izborima bila nosilac liste Matica slovačka u Srbiji – Ljibuška Lakatoš.

Lakatoš je ocenila da je Nacionalni savet Slovaka do sada bio dobar primer ostalim manjinama i da tako treba da bude i ubuduće. Kako je rekla, njihov cilj je da podignu na viši nivo kvalitet svake manifestacije, projekta i da rešavaju sva pitanja za koja Savet ima ovlašćenja, kao i da zajedničkim snagama rade za dobro svih Slovaka u Srbiji.

Sednici je prisustvovala i Nj.E. Dagmar Repčekova, ambasadorka Slovačke republike u Beogradu,

koja je čestitala novoj predsednici, kao i prethodnom i novom sazivu Saveta.

U nastavku prve radne sednice članovi Saveta su izglasali komisiju za izmene i dopune Statuta i Poslovnika o radu u skladu sa novom legislativom.

Prisajedinjenje Vojvodine – vekovni ponos ujedinjenih Srba i Slovaka

Izvor: Pokrajinska vlada

Izuzetna mi je čast što sam u prilici da vam se obratim u okviru obeležavanja jednog zaista izuzetnog zajedničkog jubileja – stogodišnjice prisajedinjenja vojvođanskih oblasti Kraljevini Srbiji“ rekla je u Slovačkom vojvođanskom pozorištu u Bačkom Petrovcu, pokrajinski sekretar za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, Dragana Milošević, obraćajući se na Svečanoj akade-

miji, povodom proslave prisajedinjenja Vojvodine Kraljevini Srbije koja je održana 23. novembra.

Odluku o prisajedinjenju koja je označila kraj jedne i početak druge istorijske epohe su, kako ona kaže, na Velikoj narodnoj skupštini održanoj 25. novembra 1918. u Novom Sadu, doneli naši zajednički preci. Bilo ih je 757 i stigli su iz 211 opština Bačke, Banata i Baranje. Treći po brojnosti bili

su Slovaci sa ukupno 62 poslanička među kojima je bilo vrednih ratara, učitelja, lekara, advokata, nacionalnih radnika...

Podsećajući na neke od njih, poput doktora Ljudevita Mičateka iz Novog Sada, Milošević je rekla da je upravo Mičateku pripala zaslužena čast da se nađu među ukupno osmoricom predsednika Velike narodne skupštine.

Drugi, poput Jana Grunjika iz Bač-

kog Petrovca su, uz burno klicanje prisutnih, prezentovali deklaraciju vojvođanskih Slovaka koja je potvrđivala podršku odlukama Velike narodne skupštine, istakla je ona i dodala da je treći, poput doktora Janka Buljika iz Kovačice, kasnije bio i jedan od osnivača i prvi predsednik Matice slovačke, a svi oni izabrani su u Veliki narodni savet koji je, u prvim mesecima posle prisajedinjenja, imao ulogu Vlade Vojvodine.

„Svi zajedno su, rame uz rame sa Srbima, Bunjevcima, Rusinima i poslanicima drugih narodnosti, svojom hrabrom i vizionarskom odlukom preokrenuli tok istorije i stvorili bolju budućnost za sve nas koji smo došli kasnije”, naglasila je Dragana Milošević, uz napomenu da je zbog svega toga stogodišnjica od održavanja Velike narodne skupštine i njene odluke o prisajedinjenju Kraljevini Srbiji, naš veliki zajednički praznik.

Ali, ne samo zbog toga, precizirila

je Milošević i rekla da razlog da i danas, kao i 1918. godine, budemo čvrsto jedni uz druge jeste i naše duboko uverenje da je vek koji je od tada minuo potvrdio ideale koji su naše pretke vodili ka velikoj odluci – ideale slobode,

vio je i na njima čestitao zamenik ambasadorke Igor Vencel, dok je Srđan Simić, predsednik opštine Bački Petrovac, apostrofirao da su predstojeći datumi za ponos, koji traje 100 godina.

ravnopravnosti i prosperiteta za sve. Vojvodina je, upravo u Srbiji, u tom vremenu, kako ona kaže, doživela gotovo nezamisliv napredak u svim oblastima društvenog života – od privrede i poljoprivrede, preko obrazovanja i nauke, do kulture i sporta.

Ispred ambasade Republike Slovačke u Srbiji vizionarske odluke srpskog i slovačkog naroda pozdra-

Uoči Svečane akademije, u Galeriji Zuske Medveđove u Bačkom Petrovcu, resorni sekretar, Dragana Milošević, otvorila je izložbu „Slovaci i Velika narodna skupština u Novom Sadu 25. novembra”, koja je deo obeležavanja velikog istorijskog datuma, prisajedinjenja vojvođanskih oblasti Kraljevini Srbiji 1918. godine i njenom postavkom

ukazuje se na značaj učešća Slovaka u rešavanju važnih političkih pitanja.

Nakon akademije u foajeu Slovačkog vojvođanskog pozorišta, resorni sekretar obišla je izložbu fotografija „Lepote vojvođanske različitosti”, autora-fotografa Ondreja Mihalja, Petra Dešića, Igora Bovdiša i Vladimira Jovanovića- Vave.

Našim čitaocima želimo srećne božićne i novogodišnje praznike i uspešnu 2019. godinu.

Vaš

Minority News

Centar za istraživanja migracija
Center for Migration Studies

Centar za istraživanja migracije
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove donatora.